

Jaarverslag Commissie Toelatingsverklaringen

2023

Maart 2024

Inhoudsopgave

Voorwoord.....	3
1 Visie, verwoord in het ondersteuningsplan 2022 – 2026.....	4
2 Toelaatbaarheidsverklaringen SBO en SO.....	6
3 Een adequaat en actueel beoordelingskader	8
4 Bevoegdheid en beoordelingskader Commissie.....	9
5 Bezwaar inzake toelaatbaarheid tot het speciaal (basis)onderwijs.....	9
6 Samenstelling commissie TLV.....	9
7 Benoeming commissie TLV.....	9
8 Werkwijze van de commissie TLV.....	10
9 Taakomschrijving commissie TLV	10
10 Kengetallen	11
11 Voornaamste constatering.....	23
12 Slotopmerkingen	25
Bijlage 1: Beoordelingskader voor de aanvraag TLV SBO of SO	26
Bijlage 2: Beoordelingskader: Bepaling soort TLV SO-categorie	32

Voorwoord

Voor u ligt het jaarverslag over het schooljaar 2023 van de Commissie Toelatingsverklaringen (Commissie TLV) van de Stichting Samenwerkingsverband Primair Onderwijs Midden Holland.

De Commissie TLV stelt jaarlijks in februari / maart een verslag van haar werkzaamheden op over het afgelopen kalenderjaar. Het jaarverslag wordt eerst besproken met de directeur/bestuurder. Het jaarverslag wordt daarna ter kennis gebracht aan de schoolbesturen en de scholen van het samenwerkingsverband en op de website geplaatst. Met directie en het team van eerste deskundigen worden de trends besproken.

In dit jaarverslag vindt u gegevens over de Commissie TLV en haar werkwijze, de toelaatbaarheidsverklaringen die zijn toegekend en de ontwikkeling van het deelnamepercentage aan het SBO en SO. Tevens besteden we aandacht aan actuele ontwikkelingen. Het verslag wordt afgesloten met constatering en reflectie.

Bij het verzamelen van de cijfermatige gegevens is gebruik gemaakt van het programma Kindkans, de eigen database van het samenwerkingsverband en Vensters PO Dashboard Passend Onderwijs.

De commissie handelt autonoom binnen de gemeenschappelijk geformuleerde kaders van het samenwerkingsverband.

Mede namens Bianca Andeweg, lid van de commissie TLV,

Jan de Niet (voorzitter)

1 Missie en visie, verwoord in het ondersteuningsplan 2022-2026

• Missie

De aangesloten schoolbesturen, de betrokken gemeenten en zorgpartners werken samen om voor alle kinderen binnen het primair en speciaal onderwijs in Midden-Holland passend onderwijs, jeugdhulp en zorg te organiseren, zodat zij zich naar vermogen kunnen ontwikkelen.

• Visie

Elk kind dient het onderwijs en de ondersteuning te krijgen die het nodig heeft om zich optimaal te kunnen ontwikkelen. Dit wordt in de eerste plaats geleverd door vakbekwame leerkrachten, die zichzelf voortdurend blijven ontwikkelen. Passende ondersteuning bieden kan een leerkracht echter niet alleen. Daarvoor is verbinding nodig met een samenwerkend team, met specialisten binnen de scholen en hun besturen van het samenwerkingsverband en met ouders, jeugdhulp en zorg. Een sterke basisvoorziening. Het streven om te blijven werken aan een sterke basisvoorziening is gericht op passend onderwijs, ondersteuning, jeugdhulp en zorg voor alle leerlingen en is breed gedragen, ambitieus en richtinggevend. De samenwerkende schoolbesturen, hun gemeenten en zorgpartners willen ondersteuning bieden die:

- gebaseerd is op wat een leerling nodig heeft met als uitgangspunt 'wat het kind al kan';
- in een zo vroeg mogelijk stadium, op een zo licht mogelijke wijze en bij voorkeur in de eigen leefomgeving wordt aangeboden;
- gebruik maakt van wat samenwerkingspartners, ketenpartners en andere sectoren bieden;
- transparant en duidelijk is voor alle betrokkenen. Het samenwerkingsverband van schoolbesturen stelt zichzelf bindende kaders voor de ondersteuning en maakt concrete afspraken over de route en het dekkend netwerk.

Door de scholen binnen het samenwerkingsverband wordt gewerkt volgens de uitgangspunten van handelings- en doelgericht werken en aan een hoogwaardige basisondersteuning, die de bodem legt voor het dekkend netwerk. De samenwerkende schoolbesturen en hun gemeenten stellen scholen in staat om de ondersteuning zelf te organiseren en zorgen ervoor dat zij over de middelen kunnen beschikken om deze afspraken waar te maken. Daarbij wordt tevens ingezet op een goede doorgaande lijn van de voorschool naar het primair onderwijs en van het primair naar het voortgezet onderwijs. Het werken aan passend onderwijs zien de samenwerkende schoolbesturen als een continue inspanningsverplichting, met het belang van meer inclusie als maatschappelijke opdracht. De diversiteit in onze samenleving vraagt hierom. Iedereen is welkom, hoort erbij en kan meedoen. Onder inclusie verstaan wij dat daar waar mogelijk alle leerlingen zoveel mogelijk binnen één en dezelfde school hun onderwijs kunnen volgen, als ware het een 'drie milieu voorziening'. Onderwijs, jeugdhulp/zorg en vrije tijd zijn in en om de school georganiseerd. De betrokken partners werken nauw samen aan de ontwikkeling van kinderen, voor zover dit al geen onderdeel uitmaakt van het eigen curriculum. Er wordt gedifferentieerd, maar zeker niet te vroeg gesegregeerd. We zetten in op normalisering, vanuit het uitgangspunt dat sommige problemen zich vanzelf, al dan niet met beperkte ondersteuning, oplossen.

Er wordt gewerkt aan de ontwikkeling van leerlingen (ontwikkelrecht) waardoor zij naar vermogen kunnen meedoen, samen leren én leven in de eigen buurt en wijk of (deel van een) gemeente. De gezamenlijke inspanningen richten zich op het faciliteren van het inclusief werken door een goede toerusting van de scholen en so-expertise die beschikbaar is in de regio (inzet BPO-ers).

Onderwijzorgarrangementen en integraal arrangeren

De noodzakelijke verbinding onderwijs - jeugdhulp/zorg wordt tot stand gebracht vanuit de gezamenlijke visie zoals geformuleerd in de notitie 'Onderwijzorgarrangementen regio MiddenHolland' (29 april 2021). Basis hiervoor vormt het integraal arrangeren, waaronder wordt verstaan het vroegtijdig signaleren van problematiek, het op het juiste moment betrekken van de juiste personen en het in gezamenlijkheid bedenken, maken, uitvoeren en evalueren van een passend ondersteuningsaanbod, beschreven in in ieder geval een ontwikkelingsperspectief (OPP). Het OPP is een instrument ondersteunend aan het handelingsgericht werken, waarin de (onderbouwing van) de verwachte uitstroombestemming en een beschrijving van de te bieden ondersteuning en begeleiding is opgenomen. Ook schrijven we daarin de noodzakelijke inzet aan jeugdhulp, waar deze de onderwijsdoelen dient.

Het onderwijzorgarrangement kan zowel binnen het reguliere onderwijs als binnen een gespecialiseerde setting plaatsvinden. Ook een combinatie is mogelijk.

Gespecialiseerd onderwijs

Als de behoeften van een leerling de mogelijkheden van het reguliere onderwijs overstijgen, kan een goede en passende plek binnen het gespecialiseerd basisonderwijs (sbo) of gespecialiseerd onderwijs (so) worden gevonden. Een divers en dekkend aanbod en voldoende beschikbaarheid van gespecialiseerde voorzieningen is van groot belang. De route naar gespecialiseerd aanbod is overzichtelijk en start bijna altijd in de school.

Het samenwerkingsverband is van mening dat de geformuleerde visie het best kan worden verwezenlijkt binnen een decentraal verdeelmodel. De verantwoordelijkheid en de middelen voor de ondersteuning worden bij de schoolbesturen belegd. Dit betekent dat besturen in overleg met hun schoolteams en medezeggenschapsorganen, binnen de kaders die we in het samenwerkingsverband afspreken, eigen keuzes kunnen maken op basis van de populatie en de ondersteuningsvragen.

Het samenwerkingsverband heeft op grond van de Wet op het primair onderwijs onder meer tot taak te beoordelen of leerlingen toelaatbaar zijn tot het onderwijs aan een gespecialiseerde school voor basisonderwijs in het samenwerkingsverband of tot (de voormalige clusters 3 en 4 van) het gespecialiseerd onderwijs. Het samenwerkingsverband heeft de uitoefening van deze taak opgedragen aan een commissie TLV. De commissie TLV voert haar opdracht uit met inachtneming van een beoordelingskader met bijlage.

De directeur/bestuurder heeft de leden van de commissie benoemd. Het aantal leden van de commissie TLV bestaat uit 2 personen: een voorzitter en één lid. Tevens is een secretaris aangesteld. Zij heeft geen stemrecht. De leden van de commissie zijn **niet** in dienst van het samenwerkingsverband.

Het samenwerkingsverband Midden-Holland hanteert drie hoofdarrangementen voor ondersteuning waarvoor ontwikkelingsperspectieven worden geschreven, te weten:

- specifiek leerlinggebonden ondersteuning op de basisschool;
- toelating tot het SBO;
- toelating tot het SO.

De commissie TLV beperkt zich tot de laatste twee arrangementen.

2 Toelaatbaarheidsverklaringen SBO en SO

Voor kinderen met een ondersteuningsbehoefte die niet kan worden opgelost binnen de basisvoorziening, kan verwijzing naar het gespecialiseerd (basis-)onderwijs noodzakelijk zijn. Voor toelating tot het gespecialiseerd (basis-)onderwijs is een toelaatbaarheidsverklaring (TLV) vereist. Deze verklaring moet worden aangevraagd bij het samenwerkingsverband en wordt afgegeven door de commissie TLV

Eén van de wettelijke verantwoordelijkheden van het samenwerkingsverband is het afgeven van een toelaatbaarheidsverklaring voor het SBO en SO, op basis van een wettelijk verplicht deskundigenadvies. Bij AMvB is geregeld dat dit deskundigenadvies wordt uitgebracht door ten minste twee deskundigen. De deskundigen zijn in ieder geval een orthopedagoog of een psycholoog en afhankelijk van de leerling over wiens toelaatbaarheid wordt geadviseerd ten minste een tweede deskundige, te weten een kinder- of jeugdpsycholoog, een pedagoog, een kinderpsychiater, een maatschappelijk werker of een arts.

In de toelaatbaarheidsverklaring staat in ieder geval:

1. De termijn van de toelaatbaarheidsverklaring.
2. De ondersteuningsbehoefte.
3. Het type TLV-arrangement:
 - ▶ SBO
 - ▶ SO, te verdelen in 3 categorieën namelijk:
 - SO categorie laag: cluster 4, ZML, LZ
 - SO categorie midden: LB
 - SO categorie hoog: EMB

Het samenwerkingsverband beoordeelt de aanvraag TLV

Een advies door een onafhankelijke eerste en een onafhankelijke tweede deskundige is in ieder geval aan de orde bij een voorgenomen aanvraag voor een TLV voor het gespecialiseerd onderwijs. Maar ook al in een eerder stadium kunnen scholen een eerste deskundigenadvies inroepen over de meest passende interventie, mits voor de betreffende leerling een OPP is opgesteld.

Volgend uit jurisprudentie moet er bij het deskundigenadvies sprake zijn van twee, inhoudelijk van elkaar te onderscheiden, adviezen waaruit de dragende argumenten voor het al dan niet afgeven van een toelaatbaarheidsverklaring blijken. Van belang is dat het deskundigenadvies een onderbouwde motivatie bevat van de duur en de inhoud van de TLV en is voorzien van een advies over de terugplaatsingsmogelijkheid. Ook moeten de deskundigen onafhankelijk zijn gepositioneerd. Aan deze eis is, wat het eerste deskundigenadvies betreft, sinds 2019 door het samenwerkingsverband invulling gegeven door de deskundigen onder te brengen in een team van eerste deskundigen onder leiding van een coördinator. Zij zijn in dienst van het samenwerkingsverband.

Scholen kunnen een aanvraag bij het swv doen om een eerste deskundige te raadplegen. De eerste deskundige wordt gevraagd om mee te denken omtrent de ondersteuningsbehoefte en eventueel de best passende plek voor een leerling.

Het bestuur kan zijn school/scholen mandateren de aanvraag bij het samenwerkingsverband in te dienen. Dit is per schoolbestuur verschillend geregeld. Meestal doen scholen, daartoe gemandateerd door hun bestuur rechtstreeks de aanvragen TLV bij de commissie TLV. Dit past ook het best in de lijn van het samenwerkingsverband.

Met ingang van het schooljaar 2020-2021 worden alle aanvragen ingediend via het programma Kindkans. Voorafgaande aan de aanvraag TLV vraagt de school eerst een eerste deskundigenadvies aan. Blijkt uit dit advies dat een TLV aangevraagd dient te worden dan kan eveneens via Kindkans de aanvraag TLV in werking worden gezet door de school. Alle informatie over de leerling, de gegeven deskundigenadviezen én de eventuele TLV bevinden zich op één centrale plek in Kindkans waar iedereen vanuit zijn of haar rol toegang toe heeft. Sinds mei 2018 is de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) van toepassing. Het programma Kindkans is AVG-proof.

De school dient de aanvraag daadwerkelijk in na verkregen goedkeuring van het schoolbestuur. Het samenwerkingsverband beoordeelt, via de Commissie TLV de gevraagde toelaatbaarheid tot het SBO of SO. De Commissie doet dat op basis van het Beoordelingskader aanvraag TLV. De toekenningen worden geregistreerd en gevolgd via een monitor.

3 Een adequaat en actueel beoordelingskader

Het beoordelingskader beschrijft de bevoegdheid van de TLV-commissie, de eisen die aan TLV-aanvragen en aan de toekenningsbeslissingen worden gesteld, de procedure en de inhoudelijke afwegingen waarop de TLV-commissie haar beslissingen baseert (bijlage 1). De bijlage bij het beoordelingskader geeft criteria voor het kunnen bepalen van de soort toelaatbaarheidsverklaring, sbo of so, alsmede de categoriebepaling so (bijlage 2). Het beoordelingskader en de bijlage geven daarmee de grens / criteria aan vanaf welk moment een basisschool niet meer in staat kan worden geacht zelf de benodigde ondersteuning aan een leerling te geven.

Het beleid van Midden-Holland is er op gericht om zoveel mogelijk leerlingen een passende onderwijsplek in het reguliere basisonderwijs te geven. Dit betekent dat leerlingen met een ondersteuningsbehoefte in beginsel ingeschreven blijven staan binnen een reguliere setting. Voor een deel van de leerlingen zal plaatsing op het gespecialiseerd onderwijs echter onvermijdelijk zijn. In de jaren 2022 en 2023 is in samenwerking met bestuur en eerste deskundigen het beoordelingskader geactualiseerd.

Het beoordelingskader en de bijlage zijn ook te vinden op de website van het samenwerkingsverband en in het ondersteuningsplan 2022-2026.

• Toelaatbaarheidsverklaringen afgeven voor een langere termijn en het accent leggen op kansrijke trajecten voor terugplaatsing

Het beleid van Midden-Holland is er op gericht om zoveel mogelijk leerlingen een passende onderwijsplek in het reguliere basisonderwijs te geven. Dit betekent dat leerlingen met een ondersteuningsbehoefte in beginsel ingeschreven blijven staan binnen een reguliere setting. Voor een deel van de leerlingen zal plaatsing op het gespecialiseerd onderwijs echter onvermijdelijk zijn. Deze plaatsing heeft, overeenkomstig het beleid, in principe een tijdelijk karakter.

Tijdens het verblijf op een school voor gespecialiseerd (basis)onderwijs komt tijdens de besprekingen dan wel bij periodieke evaluaties van het ontwikkelingsperspectief steeds expliciet de vraag aan de orde of passend onderwijs voor deze leerling zowel wat betreft de leergebieden als sociaal gedrag en leren leren in het regulier basisonderwijs gerealiseerd kan worden. In het kader van de duur van de toelaatbaarheidsverklaringen in relatie tot de mogelijkheden van terugplaatsing worden de volgende uitgangspunten gehanteerd:

*** Het deskundigenadvies gaat, naast de inhoud van de TLV, uitdrukkelijk in op de terugplaatsingsmogelijkheid voor de betreffende leerling.**

De zgn. terugplaatsbare leerlingen worden specifiek gevolgd. Dit vraagt tevens een goede, systematische periodieke evaluatie. Ook bij de evaluatie is de eerste deskundige betrokken.

*** Omdat blijkt dat in de praktijk terugplaatsing voor een relatief zeer klein deel van de leerlingen haalbaar is worden – ter voorkoming van een jaarlijks terugkerende bulk van TLV's die verlengd moeten worden – toelaatbaarheidsverklaringen afgegeven voor de duur van de schoolloopbaan in het primair onderwijs.**

In plaats daarvan wordt gericht ingezet op terugplaatsing van leerlingen die hiervoor in aanmerking komen. Voor deze kinderen wordt een TLV voor kortere termijn afgegeven.

4 Bevoegdheid en beoordelingskader Commissie

De Commissie is bevoegd ten aanzien van de volgende aanvragen:

- a. De aanvraag **toelaatbaarheidsverklaring SBO**, afkomstig van het bevoegd gezag van de school voor basisonderwijs of een school voor gespecialiseerd basisonderwijs of gespecialiseerd onderwijsgelegen binnen het samenwerkingsverband, waar de leerling is aangemeld of ingeschreven.
- b. De aanvraag **toelaatbaarheidsverklaring SO, categorie laag, midden of hoog**, afkomstig van het bevoegd gezag van de school voor basisonderwijs, gespecialiseerd basisonderwijs of gespecialiseerd onderwijs. Ook hier geldt dat het gaat om een school binnen het samenwerkingsverband

5 Bezwaar intake toelaatbaarheid tot het S(B)O

1. Tegen een besluit van het samenwerkingsverband inzake toelaatbaarheid tot het onderwijs aan een gespecialiseerde school voor basisonderwijs in het samenwerkingsverband en/of tot het gespecialiseerd onderwijs staat bezwaar open voor de ouders, verzorgers of voogden van de leerling en voor het bevoegd gezag van de school waar de leerling is ingeschreven of aangemeld voor wie een besluit over toelaatbaarheid is aangevraagd.
2. Een bezwaar dient te worden ingediend binnen zes weken nadat de Commissie het besluit bekend gemaakt heeft.

6 Samenstelling commissie TLV

1. De commissie bestaat uit twee leden, waaronder een orthopedagoog of psycholoog.
2. De leden van de commissie hebben noch direct, noch indirect enige binding met de bevoegde gezagsorganen en scholen van het samenwerkingsverband.

7 Benoeming commissie TLV

De directeur-bestuurder benoemt en ontslaat de leden van de commissie.

In het jaar 2023 bestaat de commissie TLV uit de volgende personen:

Bianca Andeweg (lid)

Jan de Niet (voorzitter)

De administratieve ondersteuning werd verzorgd door het secretariaat.

e-mail: secretariaat@swv-po-mh.nl

8 Werkwijze van de commissie TLV

De commissie betreft in haar oordeel over de ingediende aanvraag in ieder geval:

- het ondersteuningsplan van het samenwerkingsverband
- het ontwikkelingsperspectief (OPP)
- het vastgestelde beoordelingskader met bijlage
- een advies van eerste en tweede deskundige

De Cie TLV vergadert eens in de zes weken. De duur van de vergadering is afhankelijk van het aantal aanvragen. Na de vergadering worden de toelaatbaarheidsverklaringen uitgewerkt door het secretariaat. De TLV wordt in ieder geval binnen 6 weken na het indienen van de aanvraag afgegeven. Op de TLV staat de geldigheidsduur en de bekostigingscategorie SBO, of SO (laag, midden of hoog) aangegeven. De directeur van het samenwerkingsverband heeft het ondertekenen van de TLV's gemandateerd aan de voorzitter van de commissie TLV

9 Taakomschrijving commissie TLV

Voorzitter:

- Aansturen van de vergaderingen van de commissie TLV (technisch en inhoudelijk gespreksleider)
- Zorg dragen voor een goed verloop van de activiteiten van de commissie TLV
- Overleg met directeur/bestuurder
- Overleg met coördinator van het team van eerste deskundigen
- Aanspreekpunt voor de scholen als het gaat om aanvragen TLV
- Vertegenwoordigen van de commissie TLV naar eigen en andere organisaties/ instellingen
- Vertegenwoordigen van de commissie TLV bij eventuele oudergesprekken
- Beoordelen van dossiers
- Is gemandateerd om toelaatbaarheidsverklaringen tot S(B)O te ondertekenen.
- Opstellen van de agenda in overleg met het secretariaat
- Opstellen van het jaarverslag in samenwerking met het lid van de commissie TLV
- Bereidheid om bij geschillen constructief overleg te voeren met betrokken partijen
- Stroomlijnen van processen binnen het SWV

Lid:

- Beoordelen van dossiers
- Het bij geschillen constructief overleg voeren met betrokken partijen
- Stroomlijnen van processen binnen het SWV
- Overleg met directie
- Overleg met coördinator en team van eerste deskundigen
- Het leveren van een bijdrage aan het jaarverslag

Secretariaat:

- Verzorgen van correspondentie in overleg met de voorzitter
- Maken van het verslag van de vergaderingen
- Opstellen en verspreiden van de agenda en stukken (in overleg met de voorzitter)
- Bijhouden van cumulatieve lijst voor TLV aanvragen
- Uitwerken van het jaarverslag op voorstel van voorzitter
- Uitvoeren van diverse secretariaatswerkzaamheden vanuit de commissie TLV
- Controleren en digitaal registreren van de binnenkomende dossiers
- Contactadres voor de commissie TLV
- Opstellen van brieven/correspondentie in overleg met de voorzitter
- Opstellen van de agenda voor de vergadering in overleg met de voorzitter
- Aanleveren gegevens voor het jaarverslag
- Ontvangen/ beoordelen/ verspreiden van binnengekomen post
- Beheren van dossiers richting ouders en scholen/ instellingen

10 Kengetallen

10.1 Aanvragen voor een toelatingsverklaring:

De commissie TLV is in 2023 tien keer bijeen geweest en heeft in totaal 223 aanvragen voor een TLV besproken. Het aantal toegekende TLV's was 222. Eén dossier is afgewezen, omdat zorg voorliggend was aan onderwijs. Vanaf 2019 is het aantal besproken dossiers gedaald van 261 naar 243 in 2020 en 201 in 2021. In 2022 zagen we een stijging naar 244 dossiers en in 2023 weer een daling naar 223 dossiers. Voorzichtig kan gesteld worden dat het aantal behandelde dossiers de laatste 5 jaar schommelt rond de 235.

In 2023 zijn er 56 aanvragen voor verlenging door het speciaal (basis) onderwijs ingediend. In 2022 waren dit nog 80 aanvragen. Hier zien we een sterke afname vergeleken met een jaar daarvoor in het aantal aanvragen voor verlenging. In 2019 waren dit er 93, in 2020 86, in 2021 44 en 2022 80. De toename in 2022 had mogelijk te maken dat vanwege de corona situatie scholen in 2021 automatisch een verlenging van de TLV met 1 jaar hebben ontvangen.

Het aantal eerste aanvragen voor een TLV betrof in 2023 in totaal 166 dossiers, dit zijn er 2 meer als in 2022.

In 2023 zijn de meeste aanvragen besproken in de maanden juni (63) en september (45). In april en december lag het aantal rond de 20. Zie onderstaande tabel (10.2). In 2019 kwamen de meeste aanmeldingen voor een TLV in september. In 2020 in juni en juli, in 2021 was dit april t/m juni en in 2022 juni en november.

In het kalenderjaar 2023 verliepen de aanvragen voor een TLV volgens de TLV commissie weer soepeler dan het jaar ervoor. Dossiers waren compleet, de aanvragen waren goed onderbouwd en het eerste deskundigenadvies werd opgesteld in een eenduidig format. Opmerking over het tweede

deskundige advies later in dit verslag. Wel bleek het aantal aanvragen voor een eerste deskundigenadviezen zo groot was dat het team van eerste deskundigen regelmatig met een “wachttijst” kwam te zitten en er vertraging in het proces ontstond. Dit had ook te maken met onderbezetting en ziekte binnen het team

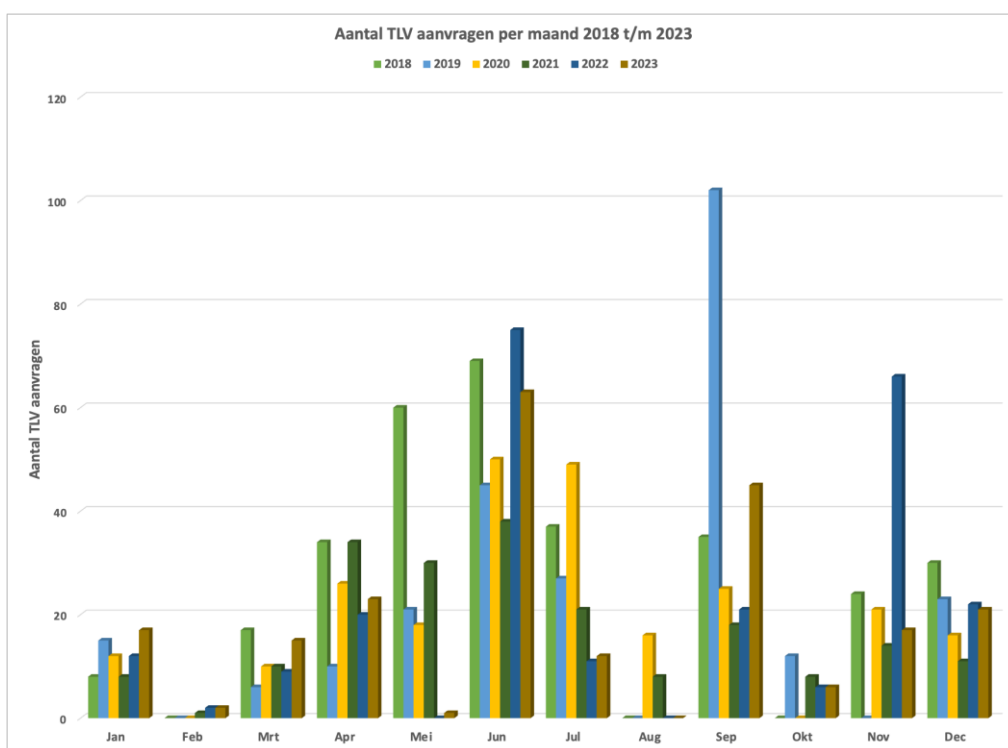
10.2 Aantal TLV aanvragen per maand

	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Januari	8	15	12	8	12	17
Februari	0	0	0	1	2	2
Maart	17	6	10	10	9	15
April	34	10	26	34	20	23
Mei	60	21	18	30	0	1
Juni	69	45	50	38	75	63
Juli	37	27	49	21	11	12
Augustus	0	0	16	8	0	0
September	35	102	25	18	21	45
Oktober	0	12	0	8	6	6
November	24	0	21	14	66	17
December	30	23	16	11	22	21
Totaal	314*	261**	243***	201	244	222

* Totaal aantal aanvragen 314, waarvan 313 TLV's zijn afgegeven.

** Totaal aantal aanvragen 261 waarvan 259 TLV's zijn afgegeven.

*** Totaal aantal aanvragen 243, waarvan 241 TLV's zijn afgegeven.

In onderstaande tabel treft u een overzicht aan het aantal 1^e aanvragen en verlenging SBO en SO voor het jaar 2023.

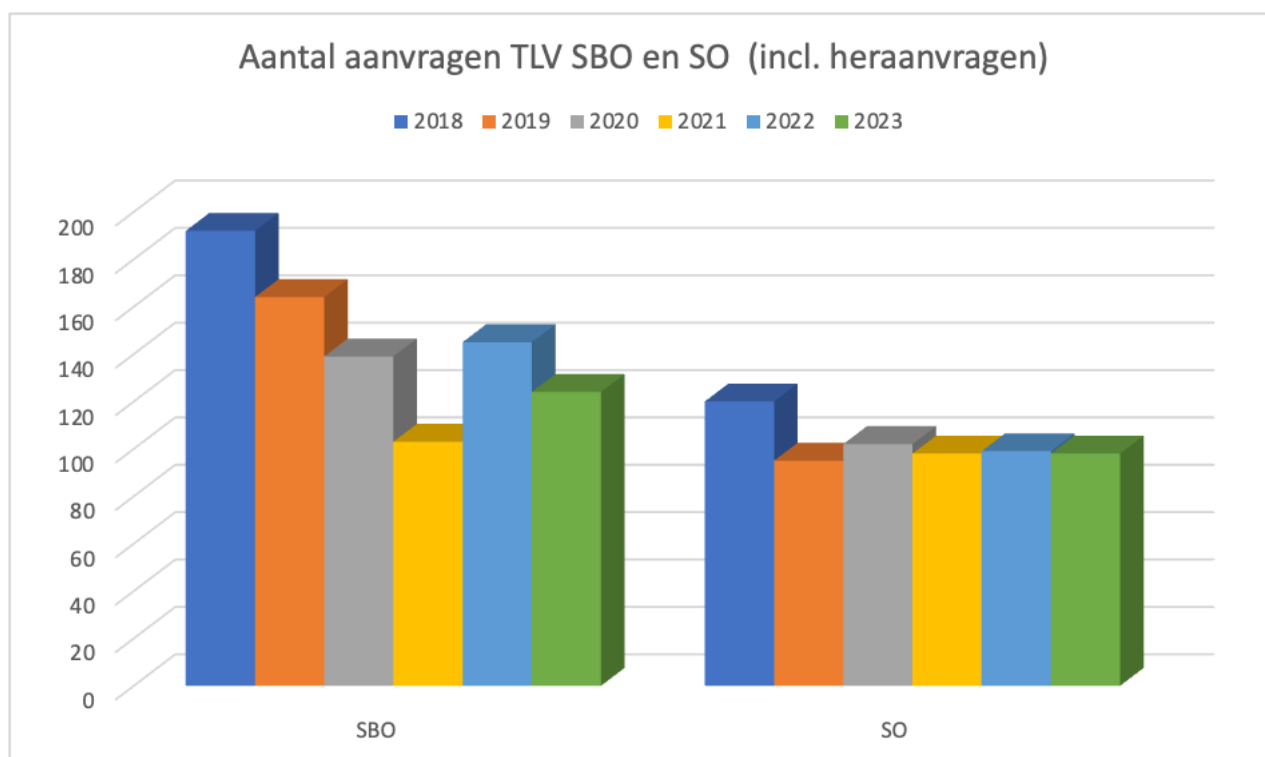
	Aantal 2023	SBO 1 ^e aanvr.	SBO verleng.	SO laag 1 ^e aanvr.	SO laag verleng.	SO midden 1 ^e aanvr.	SO midden verleng.	SO hoog 1 ^e aanvr.	SO hoog verleng.
Januari	17	6	2	8		1			
Februari	2	1		1					
Maart	15	7	3	5					
April	23	9	9	3		1		1	
Mei	1	1							
Juni	63	31	3	19	10				
Juli	12	6	1	2	1		1	1	
Augustus	0								
September	45	12	13	11	8		1		
Oktober	6	3	1	2					
November	17	6	1	8	1		1		
December	21	9		9		3			
Totaal	222	91	33	68	20	5	3	2	0

10.3 Aantal aanvragen TLV SBO en SO (inclusief verlengingen/ heraanvragen)

	2018	2019	2020	2021	2022	2023
SBO	192	164	139	103	145	124
SO	120	95	102	98	99	98
Totaal	313*	259**	241	201	244	222

* 1 hersteldossier SO cat. laag

** 1 hersteldossier en 1 nog lopende TLV

Constatering:

Het aantal eerste en aanvragen voor verlenging SBO schommelde de afgelopen jaren tussen 192 en 139, waarbij 2021 een uitzondering is met 103 aanvragen. In 2023 is het aantal aanmeldingen gedaald naar 124. Vergeleken met 2022 zijn er 21 TLV's voor SBO minder afgegeven. Dit betekent dat er vergeleken met 2022, 14,5% minder aanvragen voor gespecialiseerd basisonderwijs zijn geweest. Reden kan zijn dat er in 2022 een groot aantal aanvragen voor verlenging is aangevraagd, na de Corona maatregel.

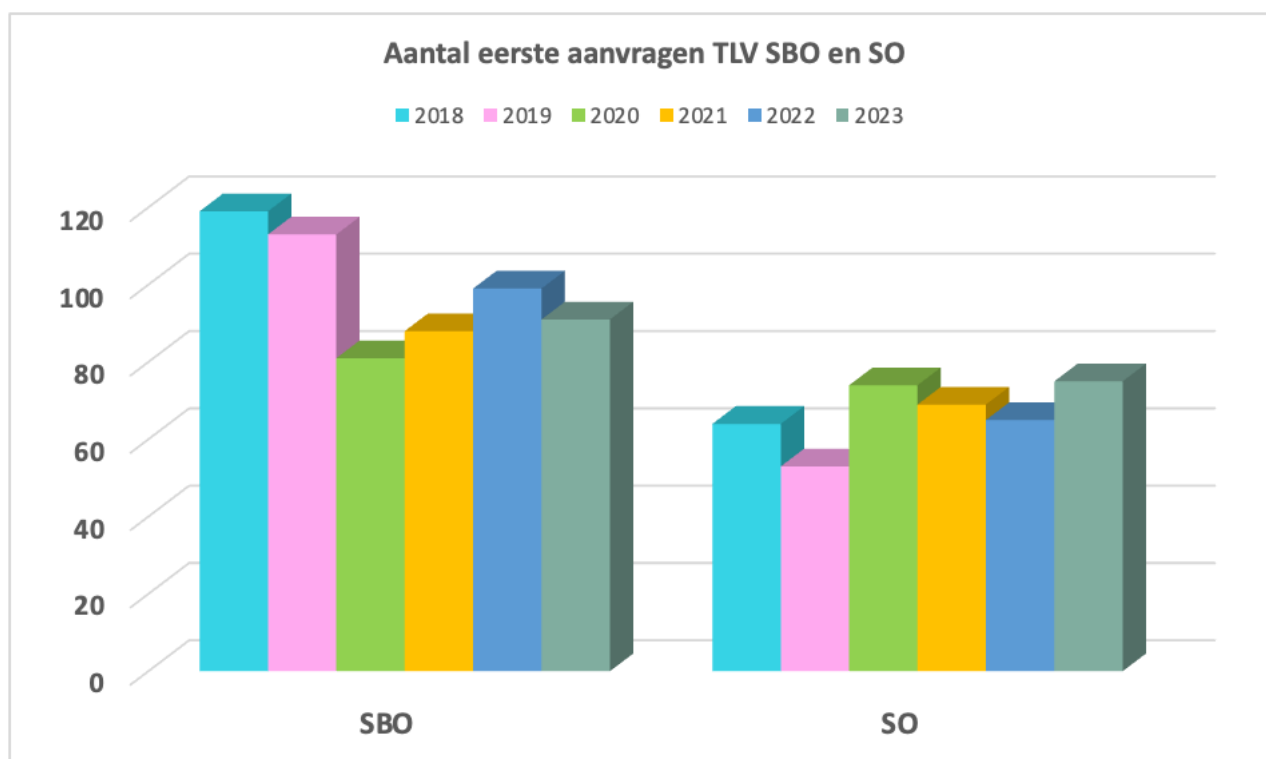
Het totaal aantal SBO aanvragen is met 21 afgenomen en in het SO is het aantal aanvragen met 1 gedaald.

In de afgelopen drie jaar worden er voor SO nagenoeg hetzelfde aantal TLV aanvragen ingediend. In 2018 waren dit er nog 120, 95 in 2019, 102 in 2020, 98 in 2021 en 99 in 2022 en 98 in 2023. In 2023 waren er 12 heraanvragen voor het SO. In 2022 waren dit 34. Dit is dus een afname van 22.

Voor leerlingen die een TLV categorie hoog hebben gekregen is er een TLV voor de gehele schoolloopbaan afgegeven. Dit was ook het geval voor leerlingen waarvan het duidelijk was dat zij hun schoolloopbaan in het SO of SBO zouden afmaken. De SBO of SO school hoeft dan geen verlenging van een TLV aan te vragen en hiermee voorkomen we extra administratieve last voor de scholen.

10.4 Aantal eerste aanvragen TLV SBO en SO:

	2018	2019	2020	2021	2022	2023
SBO	119	113	81	88	99	91
SO	64	53	74	69	65	75
Totaal	183	166	155	157	164	166

Constatering:

In 2023 zijn er 166 eerste aanvragen gedaan. Dit zijn er 2 meer dan in 2022.

Het aantal eerste aanvragen voor SBO ligt lager dan in 2022. Van 119 in 2018 naar 113 in 2019, naar 81 in 2020, 88 in 2021, 99 in 2022 en 91 in 2023.

Opvallend is dat het aantal eerste aanvragen in het SO gestegen is van 65 naar 75. Een toename van 10. Dit is 15%! Het aantal eerste aanvragen in het SO is nagenoeg even hoog als in 2020

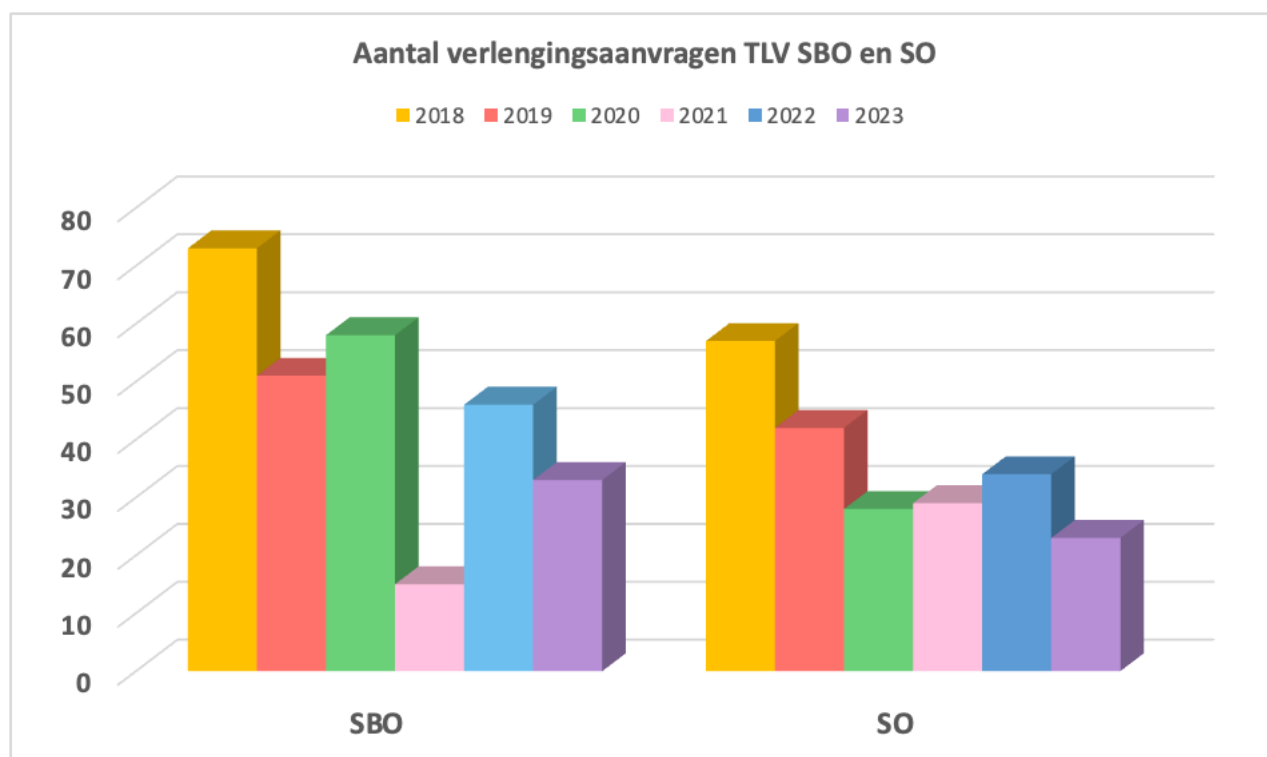
In 2018 waren er 64 eerste aanmeldingen voor het SO. In 2019 zien we een daling met 11 leerlingen. In 2020 waren er 74 eerste aanmeldingen voor SO, een stijging van 21 leerlingen dat is 39%. Dit was opvallend omdat er in 2019 nog sprake was van een daling van 17%. In 2021 is het aantal eerste SO aanvragen weer gedaald naar 69. Een daling van 6%. In 2022 is het aantal aanvragen verder gedaald naar 65 oftewel een daling van 5%. In 2023 zien we echter een stijging naar 75. Dit is 15%. Een reden hiervoor heeft de commissie TLV niet geconstateerd.

Als de TLV commissie echter van mening was dat een (volgende) tussenevaluatie noodzakelijk is omdat het proces van de ontwikkeling van de leerling niet duidelijk is dan wordt de TLV voor een periode van het lopende schooljaar plus één schooljaar afgegeven en is een aanvraag voor verlenging verplicht. Bij leerlingen jonger dan 7 jaar is eveneens vaak gekozen voor een korte looptijd.

Verder blijkt dat 25% van de totaal aanvragen een aanvraag voor verlenging betreft, de overige aanvragen zijn nieuwe aanvragen. Dit is een daling van 80 naar 56 vergeleken met het jaar daarvoor. De reden is hierboven aangegeven (corona maatregel).

10.5 Aantal verlengingsaanvragen TLV SBO en SO:

	2018	2019	2020	2021	2022	2023
SBO	73	51	58	15	46	33
SO	57	42	28	29	34	23
Totaal	130	93	86	44	80	56

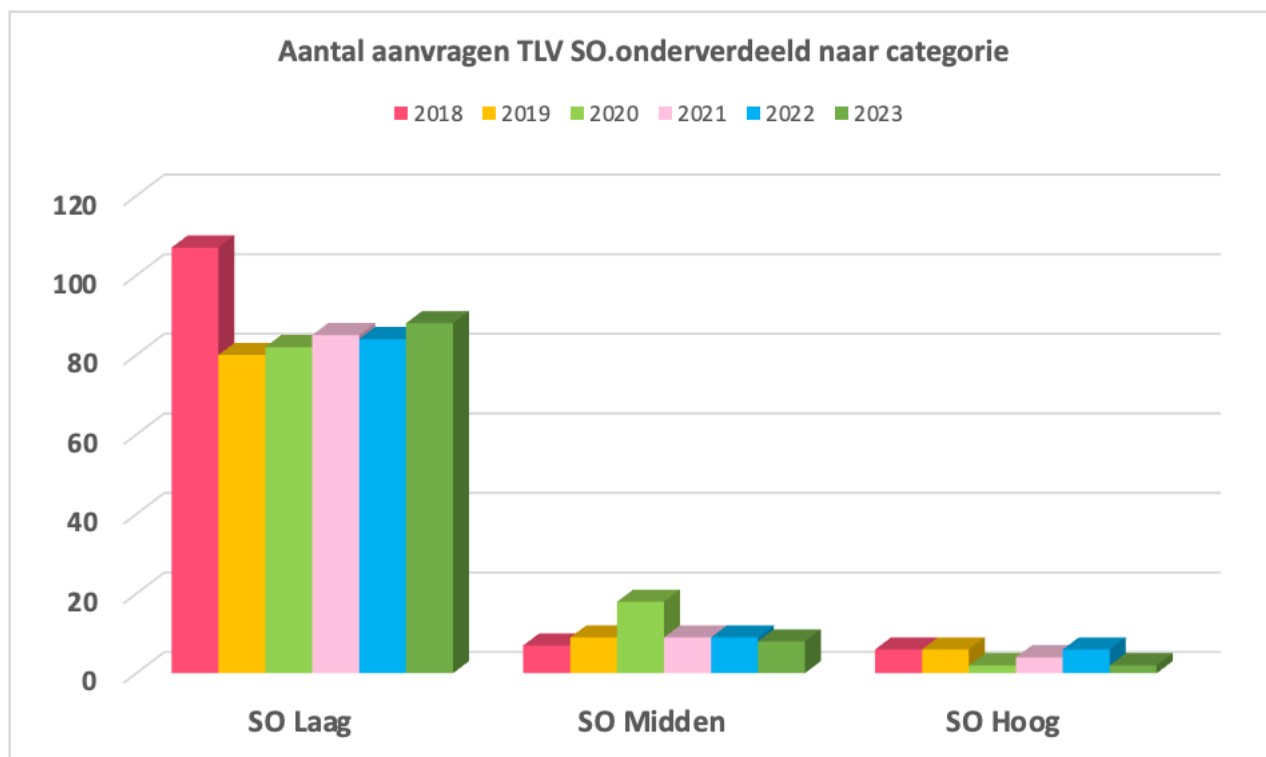

Constatering:

De commissie TLV heeft in 2023 de aanvragen voor verlenging voor SBO en SO voor langere tijd afgegeven op het moment dat het duidelijk was dat de leerling zijn schoolloopbaan op het SBO of SO zou afmaken. Dit beleid is in 2019 ingezet en dit beleid wordt ook toegepast in het eerste en tweede deskundigenadvies. Ook als de leerling de leeftijd van 10+ heeft bereikt is er in de meeste gevallen een TLV afgegeven tot einde schoolloopbaan. De gedachte was dat er hierdoor minder aanvragen voor verlenging zouden zijn. In 2022 is het aantal verlengingen echter toegenomen vanwege het feit dat vanwege de coronaperiode en de planlast de s(b)o scholen in 2021 uitstel van een jaar hebben gekregen voor het aanvragen van een verlenging van de TLV. Gevolg was dat deze verlengingen grotendeels in 2022 aangevraagd zijn. In 2023 is het aantal verlengingen weer flink gedaald naar 56. Er is in 2023 wel duidelijk een verschil bij verlengingsaanvragen merkbaar bij SBO en SO. In 2021 waren dat er bij het SBO 15 en in 2023 zijn het er 33. Bij het SO zie je een daling naar 23. Eerder is al gemeld dat het aantal eerste aanvragen voor SO wel wat gestegen is.

10.6 Aantal aanvragen TLV SO onderverdeeld naar categorie:

	2018	2019	2020	2021	2022	2023
SO laag	107	80	82	85	84	88
SO midden	7	9	18	9	9	8
SO hoog	6	6	2	4	6	2
Totaal	120	95	102	98	99	98

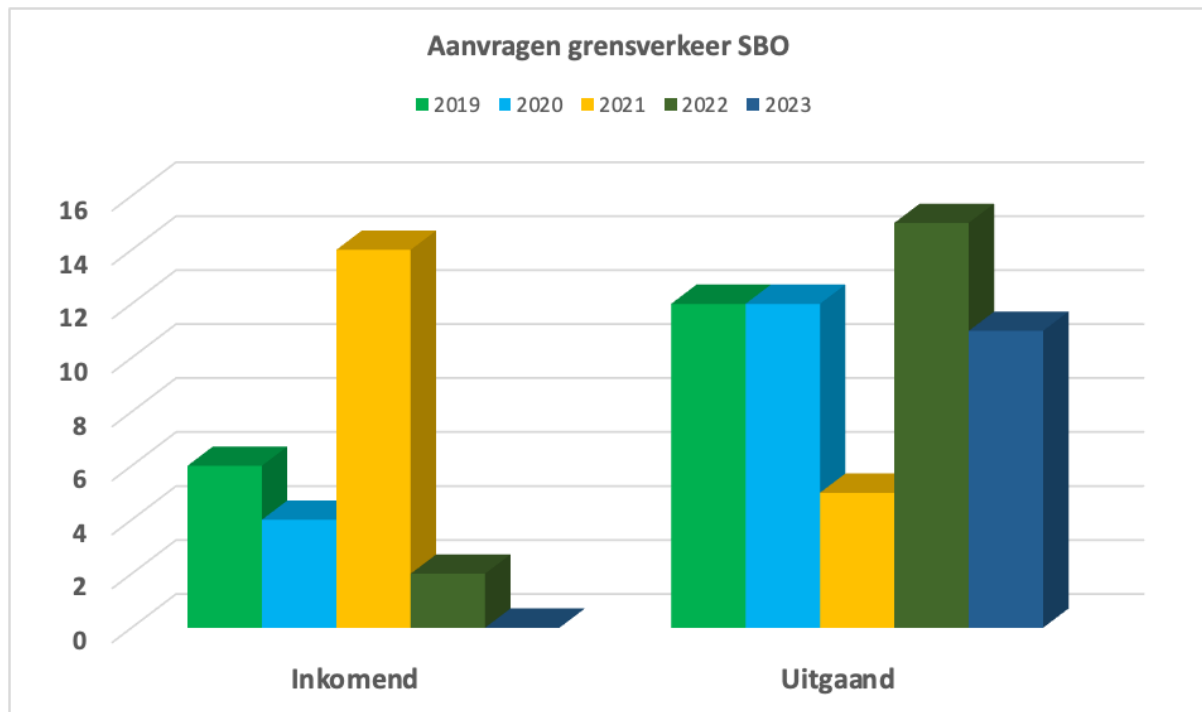

Constatering

De aanvragen voor SO laag lopen langzaam op van 82 in 2020 naar 88 in 2023. In 2023 zijn dit er 4 meer (5%) dan het jaar daarvoor. De categorie midden is in 2023 iets gezakt vergeleken met 2022. Van 9 naar 8 aanvragen. De categorie hoog is na een stijging van 2 leerlingen in 2020 naar 4 leerlingen in 2021 en 6 leerlingen in 2022 gedaald naar 2 leerlingen.

10.7 Aanvragen van buiten het samenwerkingsverband

Grensverkeer	2019	2020	2021	2022	2023
Inkomend	6	4	14	2	0
Uitgaand	12	12	5	15	11

Constatering

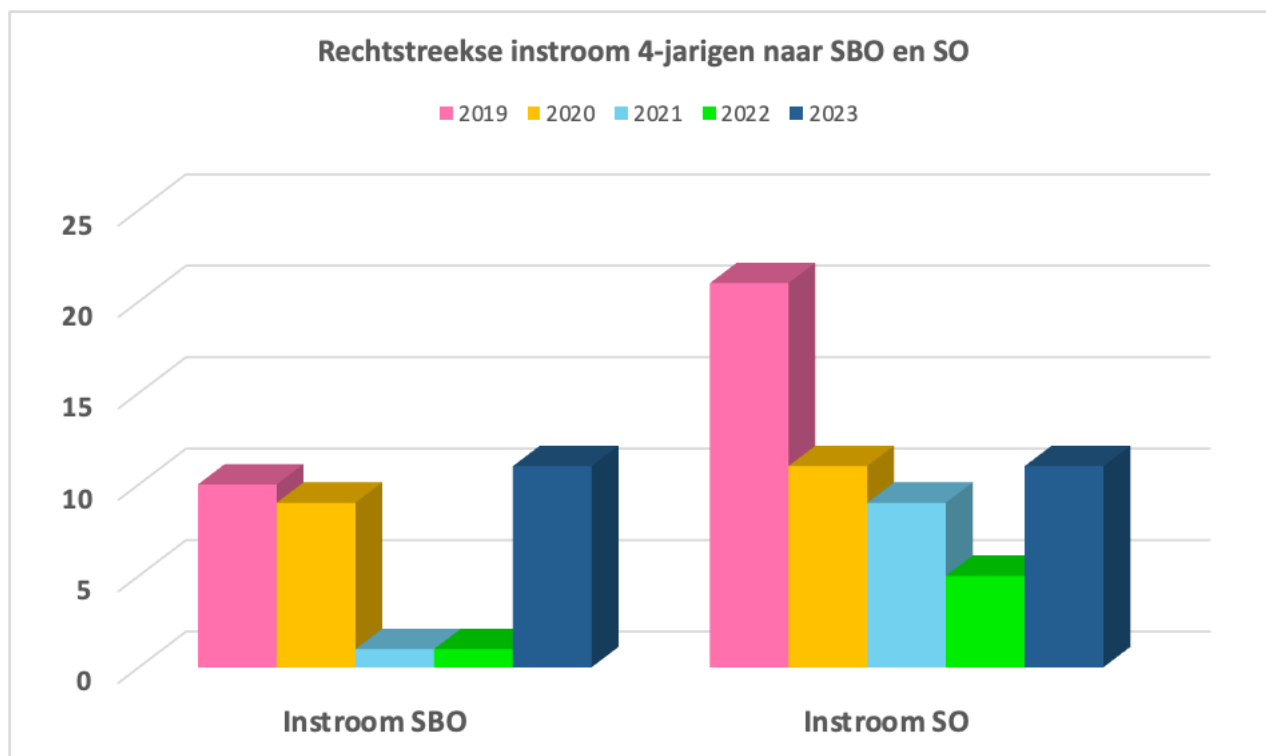
Het inkomend grensverkeer was in 2022 nog 2 leerlingen. In 2019 was het aantal voor inkomend grensverkeer 6 leerlingen, in 2020 waren dit er 4 met een stijging naar 14 in 2021. Door de nieuwe financieringssystematiek kunnen we nu beter spreken aanmeldingen van buiten het samenwerkingsverband ipv de oude term grensverkeer

In 2023 is het aantal leerlingen die met een TLV een SBO buiten ons samenwerkingsverband bezoekt in totaal 11 leerlingen. Het betreft 5 leerlingen SBO met een eerste aanvraag en 6 leerlingen SBO vanuit een verlenging.

Vaak heeft de geografische ligging van een S(B)O de doorslag voor ouders gegeven om voor deze optie te kiezen. Het is nog steeds niet duidelijk waarom leerlingen met een TLV die in een 'grensgebied' wonen niet hebben gekozen voor de S(B)O school binnen ons samenwerkingsverband.

10.8 Rechtstreekse instroom 4-jarigen naar SBO en/of SO

Rechtstreekse instroom	2019	2020	2021	2022	2023
SBO	10	9	1	1	11
SO	21	11	9	5	11
Tot. rechtstreekse instroom	31	20	10	6	22

Constatering

In 2023 zijn er 22 leerling rechtstreeks ingestroomd in het gespecialiseerd onderwijs. In 2022 waren dit er nog 6 en het jaar daarvoor 10. Er is duidelijk sprake van een fluctuatie in de afgelopen jaren.

10.9 Aantal TLV aanvragen per bestuur (incl. herindicaties)

	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Blick onderwijs	1	0	2	2	5	4
CSG De Waard	0	0	1	0	0	0
De Groeiling	72	56	47	39	46	40
De Haagse Scholen	2	1	0	1	0	2
De Vier Windstreken	56	40	38	15	17	38
Educare (SWC Zeeluwe)	0	0	0	0	1	0
Heliomare Bergen	0	1	1	0	1	0
Horizon	33	16	9	1	1	1
Kalisto	0	0	0	0	3	0
Koninklijke Aurisgroep	1	2	2	2	2	2
Koninklijke Kentalis	0	0	0	1	0	1
LEV Scholengroep West Ned.	3	1	1	1	1	2
Levvel (SWV Amstelronde)	0	0	0	0	1	0
Lucas Onderwijs (SPPOH)	0	0	0	0	0	1
Morgenwijzer	0	2	0	0	0	0
Martinusstichting (PPO Rotterdam)	0	0	0	0	2	1
OPOZ (Zoetermeer)	0	0	0	0	1	0
PCBO (PPO Rotterdam)	0	0	0	0	0	1
PCPO Trivia	1	0	0	0	0	0
PROO Leiden	0	1	0	0	0	0
Renn 4	1	0	0	0	0	0
Resonans	0	0	2	0	6	2
Schoolver. Neutr. Bijz. Onderwijs	0	0	1	0	0	1
SCOL	0	0	0	0	0	0
Scope Scholengroep	1	0	3	2	1	1
SEIN	0	1	0	1	0	0
Sopora	0	0	0	0	0	0
SPCO Scholengroep	0	0	1	1	0	0
SPCO LEV	6	6	5	9	8	7
SPON (SWV Driegang)	0	0	0	0	0	1
SSOL Leiden	2	2	1	0	0	0
St. basisschool De Ridderslag	0	3	1	4	2	2
St. BOOR	22	32	44	45	43	41
St. De Kleine Prins	0	2	1	2	3	0
St. Entrea onderwijs	1	0	0	0	0	0
St. Federatief	0	0	0	0	0	1
St. Gabriël	1	0	1	0	1	0
St. IHub	0	0	0	10	0	1
St. IHub (SWV Rijnstreek)	0	0	0	0	2	4
St. IHub Noord Brabant	0	0	1	0	0	0
St. Islam. Scholen Rijn en Gouwe	1	1	3	1	1	2
St. Gewoon Speciaal	0	1	0	1	0	0

	2018	2019	2020	2021	2022	2023
St. KIO	1	1	4	0	0	0
St. Klasse	65	44	42	28	55	38
St. Onderwijs Primair	15	19	5	6	12	8
St. PCPO (SWV Aan den IJssel)	0	0	0	0	0	1
St. PCPO Krimpenerwaard	9	4	7	8	6	3
St. Prof. Leo Kanner Onderwijsgroep	3	5	2	6	4	2
St. PC Primair Onderwijs Groene Hart	0	0	0	0	0	1
St. Ref. Spec. Ond. (Bersèba)	7	3	9	3	10	1
St. Scholengroep Holland	4	7	5	8	2	3
St. PCOU Utrecht	0	0	0	0	0	0
St. Spec. BAO Rijnstreek	3	0	0	0	0	0
St. SWV Op Maat	0	0	0	0	0	0
Trinamiek	0	0	1	0	0	0
Unicoz (SWV Zoetermeer)	0	0	0	0	0	2
Ver. Chr. Nationale Scholen (CNS)	0	6	2	4	7	5
Ver. Jenaplanschool Gouda	2	2	1	0	0	0
Wereldkidz (SWV PO Zout)	0	0	0	0	0	1
Yulius (SWV Aan den IJssel)	0	0	0	0	0	1

Aantal aanvragen per bestuur 2023

In onderstaande tabel wordt een overzicht gegeven van het aantal aanvragen per bestuur uitgesplitst in aantal eerste aanvragen en verlengingen voor SBO en SO

	Aantal	SBO 1 ^e aanvr.	SBO verleng.	SO laag 1 ^e aanvr.	SO laag verleng.	SO mid. 1 ^e aanvr.	SO mid. verleng.	SO hoog 1 ^e aanvr.	SO hoog verleng.
Blick onderwijs	4	1	3						
De Groeiling	40	19	6	15					
De Haagse Scholen	2	1			1				
De Vier Windstreken	38	13	17	8					
Horizon	1				1				
Koninklijke Aurisgroep	2			2					
Koninklijke Kentalis	1	1							
LEV Scholengroep West Ned.	2			2					
Lucas Onderwijs (SPPOH)	1		1						
Martinusstichting (PPO R'dam)	1							1	
PCBO (PPO Rotterdam)	1					1			
Resonans (PPO Leiden/ Z'meer)	2					1		1	
Schoolver. Neutr. Bijz. Onderwijs	1	1							
Scope Scholengroep	1				1				
SPCO LEV	7	6		1					
SPON (SWV Driegang)	1			1					
St. basisschool De Ridderlag	2	2							

	Aantal	SBO 1 ^e aanvr.	SBO verleng.	SO laag 1 ^e aanvr.	SO laag verleng.	SO mid. 1 ^e aanvr.	SO mid. verleng.	SO hoog 1 ^e aanvr.	SO hoog verleng.
St. Boor	41	15		19	4	1	2		
St. Federatief	1					1			
St. iHub (PO2808)	1				1				
St. IHub (SWV Rijnstreek)	4				4				
St. Islam. Scholen Rijn en Gouwe	2	2							
St, Klasse	38	16	4	13	4		1		
St. Onderwijs Primair	8	6		2					
St. PCPO (SWV Aan den IJssel)	1	1							
St. PCPO Krimpenerwaard	3	1		2					
St. Prof. Leo Kanner Onderwijsg.	2				2				
St. PC Primair Ond. Groene Hart	1	1							
St. Ref. Spec. Ond. (Bersèba)	1					1			
St. Scholengroep Holland	3	2		1					
Unicoz (SWV Zoetermeer)	2		2						
Ver. Chr. Nat. Scholen (CNS)	5	3		2					
Wereldkidz (SWV PO Zout)	1				1				
Yulius (SWV Aan den IJssel)	1			1					

11 Voornaamste constatering

- Het aantal TLV aanvragen is gezakt van 244 naar 223 aanvragen, waarvan er 222 zijn toegekend in 2023.
- Het totaal aantal aanvragen SBO is gezakt van 145 naar 124 en het aantal eerste aanvragen SBO is gedaald van 99 naar 91.
- Het totaal aantal aanvragen SO (inclusief verlengingen) is gedaald naar 98..
- Het aantal eerste aanvragen voor SO is echter gestegen van 65 naar 75, een stijging van 15%. De commissie heeft geen verklaring voor deze stijging. Het is aan te bevelen om op basis van de gegevens in het dashboard Passend Onderwijs te monitoren hoe deze stijging zich verhoudt ten opzichte van de landelijke cijfers.
- 56 aanvragen betrof een verlenging. Dit is 25%.
- Er was geen inkomend grensverkeer. Het inkomend grensverkeer was al gedaald van 6 in 2019, naar 4 in 2020, 14 in 2021 en 2 in 2022.
- Het uitgaand grensverkeer betreft 11 leerlingen. Dit is een daling van 4 aanvragen! Het is nog niet duidelijk wat hiervan de reden is.
- In het jaar 2021 hadden de scholen last van de corona pandemie. Dit had invloed op het aanvragen van toelatingsverklaringen voor het gespecialiseerd onderwijs in 2022. Het aantal aanmeldingen in 2023 vergeleken met een jaar daarvoor is afgenomen met 22. In percentage betekent dit voor 2023 een daling met 9 %

- Als er sprake was van een noodgeval, zoals dreigende thuiszitters, kon er een spoedprocedure worden toegepast zodat binnen een week een dossier behandeld kon worden, buiten de reguliere bijeenkomsten om. Dit kwam in 2023 zes keer voor.
- In 2023 heeft de Cie TLV vijf keer een overleg gehad met de directeur bestuurder, coördinator en eerste deskundigen. Dit is als zeer positief ervaren.
- In 2019 is een team van onafhankelijk eerste deskundigen geformeerd. De commissie TLV vindt dit een goede zaak. De te volgen procedure rond aanmelding bij eerste deskundigen en aanmelding voor een TLV verloopt steeds beter. Kindkans speelt hierbij ook een transparante rol. Aanmelding voor een TLV kan pas als er een verslag van een eerste deskundige aanwezig is. Vervelend was dat er door uitval van eerste deskundigen en het grote aantal verlengingsaanvragen een wachtlijst ontstond. Momenteel wordt hard gewerkt om de pool van eerste deskundigen uit te breiden.
- In het geval van onduidelijkheden, vragen of bevestigingen was er een goed contact tussen de coördinator van de eerste deskundigen en de voorzitter van de commissie TLV. Hierdoor konden zaken snel en naar behoren opgelost worden.
- In 2023 zijn er geen betrokkenen geweest die een bezwaarschrift hebben ingediend tegen een afgegeven toelatingsverklaring of over de gevolgde procedure die de commissie TLV hanteert.
- In 2023 heeft de Cie TLV twee keer een zienswijzegesprek georganiseerd met ouders en deskundigen, omdat niet duidelijk was hoe aan de ondersteuningsbehoeften van de leerling voldaan kon worden.
- We zien al jaren dat er voor de zomervakantie een piekperiode ontstaat. De dossiers die voor 1 juni zijn aangeboden aan de Cie TLV zijn allen voor de zomervakantie besproken. Dossiers die later zijn aangeboden zijn in veel gevallen pas in augustus behandeld. De Cie TLV heeft in juli in een extra vergadering de lopende dossiers zo veel als mogelijk afgesloten.
- Net als in 2022 loopt de kwaliteit van de verslagen en adviezen van de tweede deskundigen nog steeds erg uiteen. Een onderbouwde motivatie is van belang, evenals de duur van de TLV en een advies over terugplaatsing. Ook ziet men nog regelmatig dat de deskundigen niet onafhankelijk zijn, maar in dienst van het schoolbestuur van de school die de aanvraag van de TLV doet. Een tweede deskundige dient specialist te zijn als het gaat om de 'problematiek' van de leerling. De invulling van de positie van de 2^e deskundige wordt in 2024 door professionals voor het samenwerkingsverband, gedaan.
- We zien dat scholen een gedegen stappenplan hanteren om een keuze te maken tussen eerst BPO uren inzetten of direct een TLV aanvragen. In urgente gevallen zien we dat er eerder een TLV wordt aangevraagd zodat een leerling sneller op de best passende plek terecht komt.
- Geconstateerd wordt ook dat het aantal aanmeldingen per bestuur sterk verschilt. Bij een aantal besturen is sprake van een daling, terwijl bij andere besturen juist sprake is van een stijging van het aantal aanvragen.
- Voor veel vragen over procedures, aanvragen, zorgplicht wordt de coördinator van het team voor eerste deskundigen steeds meer benaderd en niet meer de Cie TLV.
- Voor leerlingen waarvan duidelijk was dat zij hun schoolloopbaan in het SBO of SO zouden afmaken is een TLV afgegeven voor de gehele schoolloopbaan. Indien nog onduidelijk is wat de best passende plek voor een leerling is, wordt een TLV afgegeven voor een bepaalde tijd op basis van een beredeneerde onderbouwing van de deskundigen.

- In 2023 zijn de toelaatbaarheidscriteria door de eerste deskundigen en de leden van de TLV commissie geëvalueerd en in enkele gevallen aangepast (zie bijlage of de website) De commissie constateert dat de toelaatbaarheidscriteria uit het beoordelingskader zich in enkele gevallen soms lastig verhouden tot de complexe ondersteuningsvragen bij leerlingen.

Slotopmerkingen:

In 2023 verliepen de bijeenkomsten van de commissie TLV in een goede sfeer waar hard en serieus gewerkt wordt en waar het belang van het kind voorop blijft staan. Regelmatig moet er snel gehandeld worden en wordt er digitaal en per telefoon overleg gepleegd.

De commissie TLV is nieuwsgierig naar de ontwikkeling op de sbo scholen die hun aanbod willen uitbreiden met een so profiel. Er is geconstateerd dat hier in 2023 voorzichtig is gestart.

Over het kalenderjaar 2023 kan opgemerkt worden dat de samenwerking van de commissie TLV met de directeur/bestuurder, de coördinator en de eerste deskundigen goed was. Er heeft vijf keer een digitaal afstemmingsoverleg met directie en eerste deskundigen plaatsgevonden.

Bij aanmeldingen waar aanvullende administratieve of inhoudelijke informatie nodig was kon in de meeste gevallen snel gehandeld worden. Hierbij denken wij aan ontbrekende handtekeningen of het ontbreken van verslagen van onderzoeken die niet of slechts gedeeltelijk aangeleverd zijn. Ook bij spoedgevallen konden we snel handelen. Steeds meer worden vragen tegenwoordig al beantwoord door de coördinator eerste deskundigen. Vaak biedt een telefoontje al uitkomst. Dank van de commissie TLV hiervoor.

Een woord van dank ook aan Mariska van Reeuwijk die de administratie verzorgt van de ingekomen dossiers en ook tijdens de bijeenkomsten de nodige administratieve werkzaamheden verricht.

Het digitaal programma om ook de aanmeldingen voor aanvraag TLV te registreren biedt goede mogelijkheden om nog efficiënter te werken. De commissie heeft in 2023 positieve ervaringen opgedaan met het programma Kindkans. De privacy wordt ook beter gewaarborgd. We zien dat de scholen steeds beter weten om te gaan met Kindkans. Eind 2023 heeft er een update van het programma plaats gevonden.

Het werken met Kindkans biedt de commissie TLV de mogelijkheid om dossiers zodra ze compleet zijn direct te lezen. Dit voorkomt een opeenstapeling van dossiers, wat zeker in de piekperiode aan het einde van het schooljaar voor minder werkdruk zal zorgen.

Wij verwachten dat de samenwerking tussen alle betrokkenen bij het samenwerkingsverband en de commissie in 2024 even goed zal blijven als in de afgelopen jaren.

Bijlage 1: Beoordelingskader voor de aanvraag TLV SBO of SO Samenwerkingsverband PO Midden-Holland

1. Inleiding

Binnen het samenwerkingsverband Midden-Holland wordt met ingang van het schooljaar 2016-2017 de inzet van extra ondersteuning voor leerlingen binnen de bestuursorganisaties zelf bepaald, waarbij elk bestuur daarvoor een eigen systematiek ontwikkelt. Tegelijkertijd wordt met ingang van het schooljaar 2016-2017 de inhoudelijke en procedurele beoordeling van de toelaatbaarheid tot het SBO en SO op het niveau van het samenwerkingsverband belegd. Dit moet ervoor zorgen dat voor alle scholen de aanvragen voor een toelaatbaarheidsverklaring (TLV) gelijkelijk beoordeeld worden. De verantwoordelijkheid van het samenwerkingsverband tot het besluiten over de aanvragen TLV wordt gemandateerd aan een TLV-commissie. Voor de inhoudelijke en procedurele beoordeling van de TLV-aanvragen stelt het samenwerkingsverband een beoordelingskader vast. Dit beoordelingskader beschrijft de volgende zaken: de visie op de TLV toekenningen van het samenwerkingsverband, de bevoegdheid van de TLV-commissie, de eisen die aan TLV-aanvragen en aan de toekenningsbeslissingen worden gesteld, de procedure en de inhoudelijke afwegingen waarop de TLV-commissie haar beslissingen baseert.

2. Visie van het samenwerkingsverband

In het passend onderwijs beleid staat de onderwijsondersteuningsvraag centraal: wat heeft dit kind in deze situatie nodig, hoe gaan we dat organiseren en arrangeren en wie en wat hebben we daarvoor nodig. In het ondersteuningsplan voor het samenwerkingsverband Midden-Holland (OP, p. 8¹) is deze visie bevestigd. Als uitgangspunt geldt, dat het kind, waar mogelijk, ondersteund wordt op de basisschool. Is dit niet mogelijk in de basisschool waar de leerling staat ingeschreven, dan wellicht in een andere basisschool binnen de bestuursorganisatie of in het samenwerkingsverband. Indien dit niet mogelijk is geeft het samenwerkingsverband, op aanvraag van de school, een TLV af waarin de aard en de duur van de TLV afhankelijk is van het ontwikkelingsperspectief van de leerling. Het uitgangspunt is zoveel mogelijk een terugkeer op de reguliere school. Voor leerlingen bij wie evident is dat zij blijvend op het speciaal (basis)onderwijs zijn aangewezen, wordt de TLV toegewezen voor de periode die daarvoor nodig is.

Het beoordelingskader vloeit voort uit het ondersteuningsplan en is vastgesteld door het Algemeen bestuur. Het is bekend bij ouders en scholen en heeft bij alle scholen een logische plaats gekregen binnen de ondersteuningstrajecten (in de basis- en extra ondersteuning en de toeleiding naar een TLV. Handelingsgericht denken en werken is daarbij steeds het uitgangspunt.

¹De samenwerkende schoolbesturen willen ondersteuning bieden die gebaseerd is op wat een leerling nodig heeft met als uitgangspunt 'wat het kind al kan';

3. Bevoegdheid van en opdracht aan TLV-commissie

- 3.1 Het samenwerkingsverband Midden-Holland mandateert de TLV-commissie tot het beoordelen van de aanvragen voor TLV's en tot het zelfstandig besluiten over de toekenning van de TLV's voor SBO en SO, inclusief de categoriebepaling voor de SO-TLV's.
- 3.2 De TLV-commissie handelt in haar oordeelsvorming volgens dit beoordelingskader en verantwoordt elke beslissingen in termen van dit beoordelingskader. De verantwoording is in ieder geval schriftelijk. Bij een verzoek daartoe van de school en/of betrokken ouders, licht de TLV-commissie haar beslissing mondeling toe. Bij een overleg over een TLV-beslissing worden, naast de school, ook altijd de ouders uitgenodigd.
- 3.3 Het bestuur van het samenwerkingsverband draagt zorg voor een adequate facilitering van de TLV-commissie zodat deze haar opdracht zorgvuldig en binnen de wettelijke kaders die daaraan gesteld zijn, kan uitvoeren.
- 3.4 De commissie draagt er zorg voor dat zij op de hoogte is van de actuele afspraken over de basisondersteuning in het samenwerkingsverband.
- 3.5 De commissie stelt jaarlijks voor 1 april een verslag op van haar werkzaamheden over het vorige schooljaar. Bestuurder en commissie stellen jaarlijks de inhoudelijke eisen aan het jaarverslag vast. Minimaal twee keer per jaar vindt overleg plaats tussen de directeur-bestuurder van het samenwerkingsverband en de commissie over de voortgang van het werk van de commissie.
- 3.6 Het samenwerkingsverband en de commissie handelen conform de wet- en regelgeving ten aanzien van bescherming persoonsgegevens (WBP) en conform wat bepaald is in het convenant 'Digitale Onderwijsmiddelen en privacy' van de PO- en VO-Raad.
- 3.7 Het bestuur van het samenwerkingsverband stelt een privacyreglement vast dat van toepassing is op de TLV- commissie van het samenwerkingsverband.

4 Vormen TLV-aanvraag en procedure

4.1 Controle TLV-commissie

De TLV-commissie controleert bij elke aanvraag of:

- a. de toepasselijke termijnen in acht zijn genomen;
- b. de ouders/verzorgers voldoende gelegenheid hebben gehad hun zienswijze naar voren te brengen;

Indien ouders/verzorgers het niet eens zijn met de aanvraag, blijkt uit het dossier (bijvoorbeeld door een aangehecht verslag), dat ouders bij elke stap in de procedure in het voortraject voldoende geïnformeerd zijn en dat al het mogelijke is gedaan om met hen tot overeenstemming te komen. Voorafgaand aan het indienen van de aanvraag hebben ouders 4 weken de tijd gehad hun zienswijze toe te lichten;

- c. de betreffende leerling, leeftijdsadequaat, voldoende gelegenheid heeft gehad zijn/haar zienswijze naar voren te brengen;

d. aan de volgende vormeisen is voldaan:

- I. De aanvraag gaat vergezeld van het groeidocument² van de betreffende leerling, waar het OPP deel van uitmaakt. Het groeidocument/OPP bevat een integraal beeld van de onderwijs- ondersteunings- en zorgbehoefte van de leerling. De cognitieve, didactische, sociaal- emotionele en de lichamelijk/motorische ontwikkeling, zijn beschreven in relatie tot de interactie met de leerkracht, de groep en de eigen sociale (leef)omgeving. Indien aan de orde, is de zorgbehoefte van de leerling / de thuissituatie daarbij betrokken;
- II. De aanvraag is voorzien van een advies met dag- en handtekening van twee gedragsdeskundigen (een orthopedagoog en/of psycholoog en een tweede deskundige³). Als het gaat om de aanvraag van een basisschool kunnen niet zowel de eerste als de tweede deskundige verbonden aan een s(b)o-school;
- III. De aanvraag is voorzien van een beargumenteerde keuze voor een onderwijsvoorziening in het speciaal (basis) onderwijs die, rekening houdend met de thuissituatie, tegemoet kan komen aan de beschreven onderwijs-ondersteunings- en zorgbehoeften van de leerling. Deze geeft tevens een advies over de duur van de plaatsing, inclusief eventuele terugplaatsingsmogelijkheden;
- IV. De aanvraag is voorzien van een dag- en handtekening van de directeur van de school.

4.2 Afhandeling aanvragen

Het samenwerkingsverband handelt aanvragen voor een TLV als volgt af:

- a. Het schoolbestuur (of daartoe gemandateerde) vraagt de TLV aan bij het secretariaat van het samenwerkingsverband door overlegging van het leerling dossier.
- b. Binnen 1 week ontvangt de aanvragende school een bericht van ontvangst.
- c. Binnen 3 weken ontvangt de aanvragende school een reactie namens de TLV-commissie, waarin staat of de TLV-commissie de aanvraag in behandeling neemt. Er zijn drie mogelijkheden:
 - I. de aanvraag voldoet aan alle vormeisen en bevat voldoende informatie om over te beslissen, of:
 - II. indien de school volgens de TLV-commissie niet aan de vorm- of procedurele eisen heeft voldaan, wordt de aanvraag als niet ontvankelijk verklaard en wordt er geen formele TLV- aanvraag gestart door de commissie. De aanvragende school kan opnieuw een aanvraag indienen voor dezelfde leerling, of:
 - III. De TLV-commissie kan besluiten een aanvraag aan te houden om de school in de gelegenheid te stellen aanvullende informatie te verstrekken. De aanhouding is aan een termijn gebonden, die de commissie daaraan stelt; wordt deze overschreden dan wordt aanvraag als niet ontvankelijk verklaard;

² Het groeidocument volgens de afspraken daarover in het samenwerkingsverband

³ Volgens de hiervoor geldende AMvB, die o.m. stelt dat de expertise van de tweede deskundige gerelateerd kan zijn aan de beperking van de leerling.

- d. Binnen 3 weken na akkoord dossier: het samenwerkingsverband geeft TLV-beslissing af met verantwoording.
- e. Het samenwerkingsverband informeert de schoolbesturen jaarlijks uiterlijk 1 februari over de uiterste aanvraagdatum voorafgaand aan de zomervakantie. Het aanvragen voor (of op) die datum garandeert een beslissing door de commissie voor de zomervakantie. Een aanvraag, die na die datum wordt ingediend, wordt alleen ontvankelijk verklaard als de commissie er voor de zomervakantie over kan beslissen.

4.3 Besluit TLV

- a. De commissie komt tot een beslissing binnen 6 weken na het in behandeling nemen van de aanvraag, met zo nodig een beargumenteerde en aan de school meegedeelde verlenging van maximaal 4 weken.
- b. De commissie deelt de beslissing mee aan de school, met, bij een positief besluit, een kopie aan de school die, wanneer bekend, voornemens is de leerling te plaatsen. Tevens gaat een kopie van het besluit naar de ouders/verzorgers.
- c. De beslissing gaat vergezeld van een verantwoording in termen van het beoordelingskader.
- d. In spoedeisende situaties, dit ter beoordeling door de directeur-bestuurder, beslist de commissie zo snel mogelijk binnen de maximale termijn van 6 weken, en met voorrang op de andere aanvragen.

5. Inhoudelijke oordeelsvorming

5.1 De beoordelingsaspecten

De commissie TLV komt tot een inhoudelijk oordeel op grond van een afweging van de volgende twaalf beoordelingsaspecten:

5.1.1 Leerling aspecten

- a. De specifieke ondersteuningsbehoeften van de leerling;
- b. De mate van acceptatie van de eigen ondersteuningsbehoefte en de mate waarin de leerling verantwoordelijkheid voor het eigen handelen kan nemen; beide leeftijdsadequaat en vanuit de mogelijkheden van de leerling gezien;
- c. De ernst van de problematiek en de mate van hinder die de leerling daarvan ondervindt;
- d. De mate waarin de leerling bereid is hulp te accepteren;

5.1.2 School aspecten

- a. De specifieke ondersteuningsbehoeften van leerkrachten en van de IB-er;
- b. Is de school in staat de fasen van het opbrengstgericht en handelingsgericht werken (OGW en HGW)-cyclus (waarnemen, analyseren en begrijpen, plannen en realiseren) goed te beschrijven;
- c. De mate waarin de school aan de basisondersteuning te heeft voldaan;
- d. De mate waarin de school voldoende en adequate extra ondersteuning heeft ingezet;

5.1.3 Ouder aspecten

- a. De specifieke ondersteunings- en zorg behoeften van de ouders;
- b. De mate van erkenning van de ondersteuningsbehoefte van hun kind;
- c. De mate van verantwoordelijkheid nemen voor het eigen handelen in de ondersteuning van hun kind;
- d. De bereidheid en mogelijkheden tot ondersteunend oudergedrag op diverse niveaus;

5.2 De inhoudelijke beoordeling

De twaalf beoordelingsaspecten worden door de TLV-commissie in hun onderlinge samenhang beoordeeld om tot een beslissing over een aanvraag te komen. De beoordelingsaspecten geven inzicht in de voorwaarden die nodig zijn voor een leerling om goed te kunnen functioneren en zich verder te kunnen ontwikkelen. Een passende aanpak voor het geconstateerde probleem kan dus gericht zijn op het in orde brengen van een voorwaarde in plaats van direct gericht op het handelen van de leerling. Het beoordelingskader maakt een transparante beoordeling van de TLV-aanvragen mogelijk en geeft handvatten voor de verantwoording van de TLV-besluiten.

Bij het maken van de inhoudelijke beoordeling beoordeelt de TLV-commissie de aangeleverde informatie op de weergegeven aspecten. Daarbij gaat het ook om de beoordeling van de wederzijdse beïnvloeding van diverse aspecten. Als voorbeeld: het kan natuurlijk heel goed zijn, dat de houdingskenmerken van ouders (vraag 11) juist zeer ondersteunend zijn, maar dat de ernst van de problematiek de mogelijkheden van leerkrachten en IB-ers in het regulier onderwijs toch zodanig te boven gaat, dat de TLV dient te worden toegewezen. Anderzijds kunnen er houdingskenmerken bij ouders aan de orde zijn die de noodzaak van een TLV-toewijzing ondersteunen of zelfs de balans doen doorslaan naar toekenning, terwijl de leerling aspecten daar niet helemaal aanleiding toe geven.

Soms kan een van de aspecten zich in zo ernstige mate manifesteren, dat dit de doorslag geeft, soms gaat het om het totaalbeeld van de diverse aspecten. Daarom is onderstaande volgorde geen vast gegeven, maar een leidraad voor de beoordeling en verantwoording.

De volgende vragen zijn aan de orde:

1. Is er voldoende informatie beschikbaar om de beoordeling te kunnen uitvoeren?
2. Zijn de ondersteuningsbehoeften van de leerling en school (leerkracht, IB, team) voldoende duidelijk?
3. Voldoet de school van herkomst aan de afspraken binnen het samenwerkingsverband over de basisondersteuning en is er voldoende basisondersteuning ingezet?
4. Heeft de school van herkomst voldoende en de juiste extra ondersteuning ingezet, of is voldoende gemotiveerd dat op voorhand duidelijk was dat het niet zinvol was extra ondersteuning in te zetten?⁴
5. Heeft de extra inzet geleid tot voldoende positieve resultaten?
6. Ondervindt de leerling veel last van de onderwijsproblematiek?

⁴ Dit is bij onder- en zij-instroom relevant.

7. Is de ernstinschatting 'ernstig' of 'zeer ernstig'?
8. Overstijgen de houdingskenmerken en/of de ondersteuningsbehoeften van de leerling en/of ouder de mogelijkheden van het regulier onderwijs?

Het is mogelijk dat de TLV-commissie in uitzonderlijke gevallen een TLV toekent, terwijl de beslissing na weging van de aspecten negatief zou moeten uitvallen. De TLV-commissie moet bij deze berede-
neerde afwijking dan wel toelichten op welke gronden tot een alternatieve afweging is gekomen.

De commissie beslist over de toelaatbaarheid en bepaalt tevens of dit een TLV voor SBO of SO betreft (de soort TLV) en, indien het een so-TLV betreft, voor welke categorie: laag, midden of hoog. In de bijlage staat weergegeven op grond van welke overwegingen de beslissing van soort en categorie tot stand komt.

Bijlage 2: Beoordelingskader: Bepaling soort TLV en SO-categorie

Inleiding

Bijgaand het beoordelingskader voor de bepaling van de soort TLV, SBO of SO. De categoriebepaling SO, is niet alleen gekoppeld aan de ernst van de leerlingproblematiek. Zoals in het beoordelingskader aangegeven, vindt de beoordeling van de TLV-aanvraag en daarmee ook de soort en categoriebepaling plaats in een samenhangende beoordeling van alle aspecten. Dat betekent, dat ook als niet aan alle voorwaarden leerlingkenmerken en ondersteuningsbehoeften zijn voldaan, andere aspecten de doorslag kunnen geven in de soort en categoriebepaling. De onderstaande uitwerking refereert aan de genoemde beoordelingsaspecten op het niveau leerling, school en ouders.

Gezamenlijke uitgangspunten

- Elk kind heeft recht op onderwijs en/of ontwikkeling.
- Elke leerling zo snel mogelijk op de juiste plek.
- Voorkomen dat leerlingen thuis komen te zitten.
- Zo min mogelijk bureaucratie voor scholen en samenwerkingsverbanden.
- Het totaal aantal leerlingen genereert de benodigde bekostiging voor de gehele school. Hierbij zal de ene leerling meer ondersteuning nodig hebben dan de andere.
- De S(B)O-scholen monitoren in een cyclisch proces of een leerling - als de ontwikkellijn en ondersteuningsbehoeften dit toelaten - terug te leiden is naar het regulier onderwijs.

Bij een aanvraag TLV

- Het OPP en de ondersteuningsvraag van de leerling staat centraal.
- Er is sprake van een zorgvuldig verlopen voortraject waarin ouder(s)/verzorger(s), leerling en eventuele zorgpartners betrokken zijn.
- Er is goede documentatie aanwezig van het voortraject en de stappen die zijn ondernomen: wat heeft de leerling aan extra ondersteuning ontvangen en wat zijn de resultaten hiervan?
- Er bestaat een helder beeld van de bevorderende en belemmerende factoren behorende bij de leerling en de ondersteuningsbehoeften van de leerling en of deze de ondersteuning die de reguliere scholen kunnen bieden, overstijgt.
- Het verwachte uitstroomperspectief staat beschreven.

Toelaatbaarheidscriteria SBO

Het toekennen van een TLV SBO gebeurt op basis van de combinatie van vastgestelde kindkenmerken en de ondersteuningsbehoeften van de leerling. Een leerling is toelaatbaar tot het SBO als een basisschool niet kan voorzien in de genoemde ondersteuningsbehoeften. Minstens 2 aspecten moeten aan de orde zijn.

	Indicatoren voor SBO onderwijs	Benodigde onderzoeksgegevens
Kenmerken van de leerling	- De leerling heeft GEEN IQ lager dan 55. - De leerling heeft behoefte aan meer individuele aandacht dan in het regulier onderwijs mogelijk is.	- Geëvalueerd OPP, waarin de onderwijs- en ondersteuningsbehoeften in relatie staan tot de geformuleerde doelen. - Aanvullende onderzoeksgegevens en/of rapportages
Ondersteuningsbehoeften van de leerling	- De leerling heeft een structurele behoefte aan aangepast lesmateriaal. De aanpassing daarvan vergt meer tijd van een groepsleerkracht dan in het regulier onderwijs mogelijk is; - De leerling heeft meer dan incidenteel behoefte aan extra fysieke ruimte of extra onderwijstijd onder toezicht. - De onderwijsbehoefte van de leerling is structureel verweven met de behoefte aan jeugdhulp of gespecialiseerde zorg. - De leerling heeft ondersteuningsbehoeften die hem apart zetten van de groep en heeft daar last van. - De begeleiding van de leerling eist specialistische kennis van de groepsleerkracht/ het team om aan de 'specifieke' (de mogelijkheden van de basis- en extra ondersteuning overstijgende) ondersteuningsbehoefte van de leerling te voldoen. - Het is niet mogelijk de aan de ondersteuningsbehoefte van de leerling te voldoen zonder dat overige leerlingen daar nadeel van ondervinden.	
Ontoereikende ondersteuningsstructuur	Aantoonbaar ontbreken van passende ondersteuning in het regulier onderwijs vanuit de basisondersteuning en de extra ondersteuning aan de hand van geformuleerde onderwijs- en ondersteuningsbehoeften.	

Toelaatbaarheidscriteria SO zeer moeilijk lerend (ZML)

Het toekennen van een TLV SO ZML gebeurt op basis van de combinatie van vastgestelde kindkenmerken en de ondersteuningsbehoeften van de leerling. Deze leerling valt onder de bekostigingscategorie laag.

NB: Leerlingen met het Syndroom van Down komen niet per definitie in aanmerking voor een TLV-ZML. Ook bij deze leerlingen zal de TLV-commissie altijd het samenspel van factoren afwegen, die de integrale ondersteuningsbehoefte en mogelijkheden leerling, ouders en school bepalen.

	Indicatoren voor onderwijs aan zeer moeilijk lerende leerlingen	Benodigde onderzoeksgegevens
Kenmerken van de leerling	• Leerlingen met een IQ tussen 35 en 55. • Leerlingen met een IQ tussen 55-70 in combinatie met een stoornis die het leren en sociaal functioneren ernstig bemoeilijkt en een ondersteuningsbehoefte op tenminste één van onderstaand geformuleerde gebieden. • Leerlingen met een IQ tussen de 70 en 85 in combinatie met ernstige problematiek op sociale redzaamheid en/of sociaal emotionele ontwikkeling waaruit intensieve ondersteuning nodig blijkt. Het gedrag van de leerling is passend binnen de kaders van het ZML-onderwijs.	1. Intelligentieonderzoek voorzien van datum, naam, functie, handtekening onderzoeker en/of didactische rapportage (waaronder de laatst afgenomen genormeerde toetsen) waaruit blijkt dat de leerling functioneert op het niveau van ZML. 2. Geëvalueerd OPP, waarin de onderwijs- en ondersteuningsbehoeften in relatie staan tot de geformuleerde doelen. 3. Voor de leerlingen met IQ tussen de 70-85 is een rapportage sociale redzaamheid* en/of SEO-R en/of ESSEON nodig waaruit blijkt dat de leerling sociaal-emotioneel functioneert op een niveau passend bij de ZML ondersteuningsbehoeften.
Ondersteuningsbehoeften van de leerling	De leerling heeft een zeer sterke ondersteuningsbehoefte ten aanzien van; • zijn/haar sociale redzaamheid in relatie tot de kindkenmerken. • de algemene leervoorwaarden werkhouding, taakgerichtheid, aandacht en motivatie en kan alleen in een ZML-groep functioneren • het aanvankelijk lezen, rekenen en spellen en heeft een structurele behoefte aan aangepast lesmateriaal. • De leerling heeft nagenoeg de volledige onderwijstijd behoefte aan individuele aandacht, extra fysieke ruimte en/of extra onderwijstijd onder toezicht. • De leerling heeft behoefte aan een specifieke specialistische structuur die ernstige belemmeringen om aan het onderwijs deel te nemen, wegneemt. • De onderwijsbehoefte van de leerling is structureel verweven met de behoefte aan jeugdhulp of gespecialiseerde zorg.	
Ontoereikende ondersteuningsstructuur	Aantoonbaar ontbreken van passende ondersteuning in het regulier onderwijs vanuit de basisondersteuning en de extra ondersteuning aan de hand van geformuleerde onderwijs- en ondersteuningsbehoeften.	

* Zie bijlage 1: Rapportage Sociale Redzaamheid

Toelaatbaarheidscriteria SO ernstige gedrags- en/of psychiatrische problematiek

Het toekennen van een TLV SO cluster 4 gebeurt op basis van de combinatie van vastgestelde zeer ernstige kindkenmerken (IQ, ernstige gedrags- of kinderspsychiatrische problematiek in termen van DSM-V) en de ondersteuningsbehoeften van de leerling in samenhang met de ouder- en school beoordelingsaspecten. De leerling heeft ondersteuningsbehoeften ten aanzien van A t/m E. Deze leerling valt onder bekostigingscategorie laag.

	Indicatoren voor onderwijs aan leerlingen met ernstige gedrags- of psychiatrische problematiek	Benodigde rapportage
Kenmerken van de leerling	Er is sprake van ernstige gedrags- en/of psychiatrische problematiek.	Recente onderzoeksgegevens die de kenmerken van de leerling onderbouwen, bijvoorbeeld een diagnostisch onderzoek, een behandelplan/-verslag of observatieverslag.
Extra onderwijs- en ondersteuningsbehoeften	A. Emoties en persoonskenmerken - De leerling vraagt om zeer veel ondersteuning op het gebied van (regulatie van) emoties en persoonskenmerken. - De leerling vraagt voortdurend individuele aandacht van de docent op het gebied van gedrag (bijvoorbeeld m.b.t. het opvolgen van instructies, het omgaan met autoriteit, onrust veroorzaken, op eigen gedrag reflecteren). - De begeleiding van de leerling vereist zeer specialistische kennis van de docent/het team m.b.t. gedragsproblematiek en/of gedragsstoornissen. B. Omgaan met anderen - De leerling vraagt om voortdurende ondersteuning in de omgang met anderen. C. Voorwaarden om te kunnen leren - De leerling heeft structureel de behoefte aan een prikkelarme omgeving, waarin veel (pedagogische) veiligheid, structuur en consequent handelen wordt geboden. - De leerling heeft structureel behoefte aan extra fysieke ruimte of extra onderwijstijd onder toezicht. - De leerling vraagt voortdurend individuele aandacht van de docent (bijvoorbeeld m.b.t. werkhouding, concentratie, taakgerichtheid, zelfcontrole, plannen, organiseren, motivatie). D. Didactische begeleiding - De leerling heeft structureel behoefte aan aangepast lesmateriaal/aangepaste lesstof. De aanpassing daarvan vergt aantoonbaar zeer veel tijd van de leerkrachten. E. Integrale onderwijs- en ondersteuningsbehoeften - De leerling heeft zowel in het onderwijs als in de thuissituatie/vrijtijdsbesteding een duidelijke ondersteuningsbehoefte ten aanzien van zijn/haar sociaal-emotionele ontwikkeling en/of gedrag. - Er is sprake (geweest) van bemoeienis vanuit de jeugdhulp en/of psychiatrie, tenzij ouders aantoonbaar weigerachtig zijn om hieraan mee te werken.	Geëvalueerd OPP, waarin de onderwijs- en ondersteuningsbehoeften in relatie staan tot de geformuleerde doelen.
Ontoereikende ondersteuningsstructuur	Aantoonbaar ontbreken van passende ondersteuning in het regulier onderwijs vanuit de basisondersteuning en de extra ondersteuning aan de hand van geformuleerde onderwijs- en ondersteuningsbehoeften.	

Toelaatbaarheidscriteria SO langdurig (somatisch) ziek - LZ

Het toekennen van een TLV SO LZ gebeurt op basis van de combinatie van vastgestelde kind kenmerken en de ondersteuningsbehoeften van de leerling. De leerling heeft ondersteuningsbehoeften in de categorieën A t/m D. Deze leerling valt onder de bekostigingscategorie laag.

	Indicatoren voor onderwijs aan langdurig (somatisch) zieke leerlingen	Benodigde onderzoeksgegevens
Kenmerken van de leerling	• Leerling met een IQ hoger dan 70. • Een lichamelijke, neurologische of psychosomatische stoornis, die niet in hoofdzaak leidt tot motorische beperkingen, maar wel leidt tot een ernstige belemmering om aan het onderwijs deel te nemen.	1. Recente rapportagegegevens die de aanvraag onderbouwen, bijvoorbeeld behandelverslag van kinderarts, kinderneuroloog, revalidatieplanbespreking, behandelverslag fysiotherapeut, revalidatiearts, waarin een beschrijving staat van de lichamelijke aandoening en de beperkingen.
Ondersteuningsbehoeften van de leerling	A. Praktische zelfredzaamheid • De leerling heeft behoefte aan praktische ondersteuning van anderen bij algemene dagelijkse levensverrichtingen. • De leerling heeft behoefte aan (ver)zorg- en/of verpleeghandelingen. B. Fysieke eigenschappen en mobiliteit • De leerling is afhankelijk van (para)medische behandelingen en hulpmiddelen. • De leerling heeft extra onderwijs- en zorgbehoeften als het gaat om diens gezondheid en/of pijnbeleving. • De leerling heeft extra onderwijs- en zorgbehoeften als het gaat om diens energieniveau, slaapbehoeften en/of slaappatroon. • De leerling heeft behoefte aan een vermindering van leertijd en schoolwerk met minstens 25% door noodzakelijke zorg of aan de stoornis gerelateerd verzuim. C. Leeromgeving en leermiddelen • De leerling heeft behoefte aan het bieden van een balans tussen inspanning en ontspanning. • De leerling heeft behoefte aan een ruimte en/of aangepaste sanitaire voorzieningen. D. Didactische begeleiding: • De leerling heeft extra onderwijsbehoeften als het gaat om informatieverwerking, taakgerichtheid, concentratie en/of werktempo.	1. Geëvalueerd OPP waarin de relatie wordt beschreven tussen de lichamelijke, neurologische of psychosomatische stoornis en de onderwijsbehoeften. 2. Eventueel gegevens van zorg- of hulpverleningsinstanties, wanneer deze relevant zijn voor de aanvraag.
Ontoereikende ondersteuningsstructuur	Aantoonbaar ontbreken van passende ondersteuning in het regulier onderwijs vanuit de basisondersteuning en de extra ondersteuning aan de hand van de geformuleerde onderwijs- en ondersteuningsbehoeften.	

Toelaatbaarheidscriteria SO lichamelijk beperkt - LB

Het toekennen van een TLV SO LB gebeurt op basis van de combinatie van vastgestelde kindkenmerken en de ondersteuningsbehoeften van de leerling. De leerling heeft ondersteuningsbehoeften in de categorieën A t/m D. Deze leerling valt onder de bekostigingscategorie midden.

	Indicatoren voor onderwijs aan lichamelijk gehandicapte leerlingen	Benodigde onderzoeksgegevens
Kenmerken van de leerling	Een lichamelijke, neurologische of psychosomatische stoornis, die leidt tot motorische beperkingen en leidt tot een ernstige belemmering om aan het onderwijs deel te nemen.	Recente rapportagegegevens die de aanvraag onderbouwen. Bijvoorbeeld een behandelverslag van kinderarts, kinderneuroloog, revalidatieplanbespreking, behandelverslag fysiotherapeut, revalidatiearts, waarin een beschrijving staat van de lichamelijke aandoening en de beperkingen
Ondersteuningsbehoeften van de leerling	A. Praktische zelfredzaamheid - De leerling heeft behoefte aan praktische ondersteuning van anderen bij algemene dagelijkse levensverrichtingen en bij gebruik van technische hulpmiddelen. - De leerling heeft behoefte aan (ver)zorg- en/of verpleeghandelingen. B. Fysieke eigenschappen en mobiliteit - De leerling is afhankelijk van paramedische behandelingen en hulpmiddelen. - De leerling heeft behoefte aan een vermindering van leertijd met minstens 25% door noodzakelijke zorg of aan de aandoening gerelateerd verzuim. C. Leeromgeving en leermiddelen - De leerling heeft behoefte aan aangepaste sanitaire voorzieningen en volledig rolstoeltoegankelijk schoolgebouw. - De leerling heeft behoefte aan het inzetten van speciale (technische) hulpmiddelen en materialen. - De leerling heeft behoefte aan het bieden van een balans tussen inspanning en ontspanning. D. Didactische begeleiding: - De leerling heeft behoefte aan ondersteuning bij onderwijs voorwaardelijke (fijn)motorische activiteiten en handelingen. - De leerling heeft behoefte aan ondersteuningsvormen die zijn gericht op het (stimuleren van het) leerproces, zoals praktische begeleiding tijdens de les of speciale ondersteuning bij specifieke vakken.	- Geëvalueerd OPP waarin de relatie wordt beschreven tussen de motorische en lichamelijke beperkingen en de onderwijsbehoeften. - Eventueel gegevens van zorg- of hulpverleningsinstanties, wanneer deze relevant zijn voor de aanvraag.
Ontoereikende ondersteuningsstructuur	Aantoonbaar ontbreken van passende ondersteuning in het regulier onderwijs vanuit de basisondersteuning en de extra ondersteuning aan de hand van de geformuleerde onderwijs- en ondersteuningsbehoeften.	

Toelaatbaarheidscriteria SO Ernstig Meervoudig Beperkt - EMB

Het toekennen van een TLV SO EMB gebeurt op basis van de combinatie van vastgestelde kind kenmerken en de ondersteuningsbehoeften van de leerling. Deze leerling valt onder de bekostigingscategorie hoog.

	Indicatoren voor onderwijs aan meervoudig gehandicapte leerlingen	Benodigde onderzoeksgegevens
Kenmerken van de leerling	1. Een diepe stoornis in de intellectuele ontwikkeling (IQ <20). 2. Een ernstige stoornis in de intellectuele ontwikkeling (IQ 20-34) met bijbehorend zeer beperkt gedragsrepertoire en bijkomende medische-, of gedragsproblematiek. 3. Een matig tot licht verstandelijke beperking (IQ 35-69) in combinatie met een grote zorgvraag ten gevolge van ernstige en complexe lichamelijke beperkingen (zie criteria ZML/LB). 4. Een matig tot licht verstandelijke beperking (IQ tussen 35 en 70) in combinatie met moeilijk te reguleren gedragsproblematiek als gevolg van zeer ernstige psychiatrische stoornissen.	1. Intelligentieonderzoek voorzien van datum, naam, handtekening en functie onderzoeker of een beschrijving van de intellectuele, motorische, communicatieve en sociaal-emotionele ontwikkeling, bijvoorbeeld volgens het LACCS-model, opgesteld door een psycholoog, orthopedagoog of een arts.
Te verwachten maximale ontwikkelingsniveau van de leerling aan het einde van de schoolloopbaan	De meeste intelligentietests zijn niet berekend op afname bij zeer zwak presterende leerlingen. Een IQ <55 is onvoldoende betrouwbaar vast te stellen. Daarom wordt naast een IQ-meting ook gekeken naar het ontwikkelingsniveau van de leerling. Onderstaande beschrijvingen zijn gebaseerd op Resing & Blok 2002. Ad 1: IQ <20, referentieleeftijd: 0-2 jaar <i>Te verwachten maximale ontwikkelingsniveau van de leerling aan het einde van de schoolloopbaan:</i> Kan soms lopen, zeer elementaire vorm van spreken mogelijk, heeft baat bij regelmatige lichamelijke activiteit, eenvoudige vormen van zelfredzaamheid (bijvoorbeeld lepel vasthouden, zelfstandig koekje eten) zijn mogelijk. Kan niet voor zichzelf zorgen; heeft bij bijna alle algemene dagelijkse levensverrichtingen hulp nodig. De leerling heeft onder schooltijd (diverse) paramedische therapieën en/of verpleegkundige zorg nodig. Ad 2: IQ 20-34, referentieleeftijd: 2-4 jaar. <i>Te verwachten maximale ontwikkelingsniveau van de leerling aan het einde van de schoolloopbaan:</i> Kan meestal leren lopen. Kan taal begrijpen en er op reageren. De spraakontwikkeling is beperkt. De leerling beschikt niet over de basisvoorwaarden om te leren lezen, schrijven en rekenen. De leerling kan getraind worden in elementaire verzorging en andere basisvaardigheden, bijvoorbeeld: aankleden, haren kammen, zelfstandig uit een beker drinken en een vorm van zindelijkheid aanleren is mogelijk. Heeft hulp nodig bij de meeste algemene dagelijkse levensverrichtingen. Heeft leiding nodig en intensieve, sturende begeleiding. De leerling heeft onder schooltijd (diverse) paramedische therapieën en/of verpleegkundige zorg nodig.	1. Geëvalueerd OPP waarin de ontwikkelingsdoelen waaraan gewerkt wordt beschreven zijn. 2. Recente rapportagegegevens die de aanvraag onderbouwen, bijvoorbeeld behandelverslag van kinderarts, kinderneuroloog, revalidatieplanbespreking, behandelverslag fysiotherapeut, revalidatiearts, waarin een beschrijving staat van de lichamelijke aandoening en de beperkingen.
Ontoereikende ondersteuningsstructuur	Hoeft niet te worden aangetoond.	

Toelaatbaarheidscriteria SBO Vuurvogel

Hoogbegaafdheid en de zorg voor hoogbegaafde leerlingen valt in principe onder de basisondersteuning. Leerlingen die begeleid worden bij de Vuurvogel hebben naast hoogbegaafde cognitieve mogelijkheden, allen ondersteuningsvragen op sociaal-emotioneel gebied. Vanuit het perspectief van Betts en Neihart (1988 en 2010) betreft het leerlingen die in het profiel van de 'dubbel-bijzondere leerling' beschreven worden. Het zijn leerlingen waarvoor de basis- en extra ondersteuning benut en ontoereikend is én hoogbegaafdheid voorliggend is.

	Indicatoren voor SBO onderwijs op de Vuurvogel	Benodigde onderzoeksgegevens
Kenmerken van de leerling	Leerlingen met een bovengemiddeld leervermogen oftewel een hoog ontwikkelingspotentieel (uitstroomperspectief Havo/Vwo óf IQ met een ondergrens van 115, betrouwbaarheidsinterval 95%)* én kenmerken van leer- en/of gedragsproblemen (dubbel-bijzonder).	- Geëvalueerd OPP, waarin de onderwijs- en ondersteuningsbehoeften in relatie staan tot de geformuleerde doelen. - Recent IQ onderzoek (<2 jaar). - Aanvullende onderzoeksgegevens en/of rapportages.
Ondersteuningsbehoeften van de leerling	- De ondersteuningsvragen van de leerling betreffen ten minste twee gebieden (dubbel-bijzonder); het cognitief/didactisch gebied én tevens werkhoudings- en internaliserende gedragsproblemen. - De leerling heeft voltijds behoefte aan HB onderwijs bestaande uit o.a. een volledig gepersonaliseerd didactisch aanbod, begeleiding en ontwikkeling van effectieve leer- en werkstrategieën, een sociaal-emotioneel ondersteuningsaanbod, therapeutische begeleiding en in enkele gevallen ook het intraineren van de schoolgang. - In uitzonderlijke gevallen kan de ondersteuningsvraag van de leerling liggen op het gebied van een sterk aangepast didactisch programma. Het betreft dan een leerling die meer dan 2 jaar afwijkt van de reguliere stof én sociaal-emotioneel negatieve gevolgen ondervindt van het verschil tussen het aanbod en het niveau van de leerling. - Het betreft leerlingen, die uitgaand van het schema van van Dijk & Kraal (2019) behoren tot leerlingen uit de doelgroep type D t/m G (zie bijlage 2) Hieronder verstaan we leerlingen met een grote ondersteuningsbehoefte, leerlingen die dreigen vast te lopen, deels uit te vallen of uitvallen op school.	
Ontoereikende ondersteuningsstructuur	Indien er sprake is van; - externaliserende gedragsproblematiek die een bedreiging opleveren voor de omgeving, - uitval in de thuissituatie (doelgroep type H van Dijk & Kraal), - een gering ontwikkelingsperspectief en/of - ouders/wettelijke verzorgers die weigeren om (jeugdhulp)begeleiding in te zetten.	

* Veel leerlingen die in aanmerking komen voor plaatsing op SBO de Vuurvogel scoren onder en/of niet (meer) op hun niveau.

Bijlage 1 Toelaatbaarheidscriteria: Rapportage Sociale Redzaamheid

Voor het in kaart brengen van de sociale redzaamheid wordt er door de professionals veelal gebruik gemaakt van een vragenlijst, denk aan SEO V, SRZ of ESSEON. Voor sommige (veelal jonge) kinderen is het echter niet altijd mogelijk om de sociale redzaamheid door middel van een vragenlijst in kaart te brengen.

Om de aanvraag van een toelaatbaarheidsverklaring toch te kunnen onderbouwen op het domein sociale redzaamheid kan volstaan worden met een ondertekende rapportage door een gedragswetenschapper, orthopedagoog of psycholoog.

In de rapportage dienen de volgende onderdelen beschreven te worden;

- **Zelfstandigheid** – denk aan eten, drinken, aankleden, zindelijkheid etc.
- **Emotieregulatie** – differentiatie van emoties, emotionele onafhankelijkheid, omgang met 'emotioneel belangrijke anderen' etc.
- **Impulscontrole** – het kunnen weerstaan of uitstellen van impulsen en opwellingen.
- **Communicatie** – denk aan het nazeggen van zinnen, praten in volledige zinnen, zich kunnen uitdrukken en verstaanbaar maken etc.
- **Taakgerichtheid** – aandacht bij een taak houden, het opvolgen van een taak bijv. een boodschap te halen, opruimen, taken afronden etc.
- **Sociale gerichtheid** – omgang met andere kinderen in een groep bijv. spullen delen, samen spelen en contact met volwassenen
- **Omgang met een veranderende omgeving** – permanentie van object, omgaan met veranderingen, behoefte aan het voorstructureren, voorspelbaarheid etc.
- **Omgang met materiaal** – materialen van school, eigen spullen en die van anderen.

Bijlage 2 Toelaatbaarheidscriteria: Profielen begaafde leerlingen

Profielen begaafde leerlingen Dijk & Kraal (2019). Hieronder worden de profielen van hoogbegaafde leerlingen met extra ondersteuningsbehoefte (zorgzwaarte middel en groot) weergegeven:

Type	De begaafde leerling die:	Hoogste niveau van functioneren*	Ondersteuningsbehoefte	Onderwijs nodig	Zorg nodig	Zorgzwaarte
D	veel ondersteuning nodig heeft.	Schoolbaar/leerbaar	Omgaan met begaafdheid, sociaal-emotionele ontwikkeling (SEO), executieve functies (EF), welbevinden.	HB-plusgroep	Extra groepsbegeleiding en opvoedondersteuning.	Middel
E	dreigt vast te lopen.	Leerbaar/weerbaar	Omgaan met begaafdheid, SEO, EF, welbevinden.	HB-plusgroep	Extra groepsbegeleiding, individuele begeleiding, opvoedondersteuning	Middel
F	deels uitvalt.	Weerbaar	Omgaan met begaafdheid, SEO, EF, welbevinden.	HB-plusgroep (deeltijd)	Leefgroep en individuele begeleiding, opvoedondersteuning (deeltijd).	Groot
G	uitvalt op school.	Weerbaar/leefbaar	Omgaan met begaafdheid, SEO, EF, welbevinden.	Leerondersteuning op maat.	Leefgroep en individuele begeleiding, opvoedingsondersteuning.	Zeergroot
H	‘uitvalt’ thuis.	Leefbaar	SEO, welbevinden.	Evt. leerondersteuning op maat.	Klinische (dag)behandeling.	Zeergroot

* Bij verminderd functioneren vallen in volgorde de volgende domeinen uit. Niveaus van functioneren:

1. Toetsbaar = om kunnen gaan met belasting, prestatiedruk en veranderingen
2. Schoolbaar = kunnen functioneren en leren in een klas en met schoolse methoden
3. Leerbaar = nieuwsgierig hebben, openstaan voor nieuwe zaken, zich ontwikkelen
4. Weerbaar = energie hebben, goede frustratietolerantie, gezonde positie in peergroup
5. Leefbaar = zingeving, welbevinden, actief zijn, zelfzorg (eten, drinken, wassen/kleden, slapen)